

วารสารนารายณ์

ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๒ เมษายน - มิถุนายน ๒๕๕๖

ในเล่มอ่าน

- วิกฤตเผยแผ่ โดย พระศรีตถมาภรณ์ รองเจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมา
- พระพุทธศาสนากับการเมือง ตอน พลักทอพระพุทธศาสนากับการเมืองแบบประชาธิปไตย
- “พาดานะสี คงคา” : มนต์ราณีอินทร์กาธ
- คำแนะนำเกี่ยวกับอาการของพระภิกษุสามเณร
- เข็มฮั่น... “คำพิพากษา”

ครูคือผู้ชี้นำทางความคิด
ให้รู้ถูกรู้ผิดรู้แก่นสาร
รู้อ่านเขียนเรียนรู้สร้างงาน
ปณิธานสร้างศิษย์ให้เป็นคน

ครูคือผู้ยกระดับวิญญาณมนุษย์
ให้สูงสุดต้องตามที่มีเหตุผล
อุดมการณ์เพื่อส่วนใหญ่มิใช่ส่วนตน
สารุชนน้อมบูชาค่าของครู

วารสารนารายณ์

วารสารรายสามเดือนของมหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา

ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๒ เดือนเมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๖

วัตถุประสงค์

เพื่อการพัฒนาการศึกษาคณะสงฆ์
ข้าราชการพระพุทธศาสนา
ประชาชนที่สนใจกิจการนิกายเถรวาท นิกาย
เป็นกัลยาณมิตรระหว่างพระสงฆ์และประชาชนทั่วไป

เจ้าของ : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตนครราชสีมา

สำนักพิมพ์ : อธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี ฝ่ายวิชาการ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตนครราชสีมา
บ้านหัวถนน ถนนชาติพัฒนา
ตำบลหัวทะเล อัมภกเมือง
จังหวัดนครราชสีมา
รหัสไปรษณีย์ ๓๐๐๐๐

โทร. (๐๕๔)๒๕๘๘๕๖, ๒๖๕๘๖๐

โทรสาร. (๐๕๔)๒๖๕๘๒๕

พิมพ์ที่ : สมบูรณ์พรินต์
๑๖๕ อ.วิเศษบุรี ต.เมือง ข.นครราชสีมา ๓๐๐๐๐

โทร. ๐-๕๔๒๕-๒๕๘๕, ๐-๕๔๒๕-๓๐๒๕

โทรสาร ๐-๕๔๒๕-๕๒๑๐

ภาพจากปก

- พระศรีธรรมภาณ รองอธิการบดี วิทยาเขต
นครราชสีมา ในงานพิธีไหว้ครูนิสิตมหาวิทยาลัยฯ
วิทยาเขตนครราชสีมา นีการศึกษ ๒๕๖๖

สารบัญ

	หน้า
➢ วิถีการเผยแผ่	๓
➢ พระพุทธศาสนากับการเมือง	๑๐
➢ มุขกฤษณะ	๑๕
➢ "พารานต์ คงคา" : มนตราในวันศกกาล	๑๘
➢ ดนลลกุศปวีรกรรม	๒๒
➢ ภาพกิจกรรม	๓๑
➢ ตารางชำระวารสารรายนิตยสาร	๓๖
➢ ระเบียบสำนักนายกฤษฎินคดีว่าด้วยงานสารบรรณ	๔๒
➢ ระเบียบมหาดเทศมณฑล	๔๘
➢ คำแนะนำ เกี่ยวกับชำระของพระภิกษุสามเณร	๕๑
➢ สรุปผลการวิจัย	๕๔
ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ตามการรับรู้ของนิสิต และนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา	
➢ คำพิพากษา	๖๐
➢ กรึ่นรายณ์	๖๓
➢ โฉมโคตรมหาวิชาการนารายณ์	๖๕

บทบรรณาธิการ

สวัสดีครับ! สมาชิกวารสารนารายณ์ทุกท่าน ก็พบกันอีกเช่นเคย นี่ก็เป็นฉบับที่ ๒ ปีที่ ๑๖ เดือนเมษายน ถึง เดือนมิถุนายน ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งทางคณะกรรมการดำเนินงานก็ได้นำเรื่องราวต่าง ๆ มากมายมาเสนอให้สมาชิกได้อ่านเพื่อเพิ่มความรู้และประสบการณ์ทางด้านวิชาการ โดยเฉพาะพระนิสิต ซึ่งมีความจำเป็นต่อการศึกษาค้นคว้าในเรื่องวิชาการด้านพระพุทธศาสนาและวิชาสามัญทั่วไป เพื่อให้สอดคล้องกับปรัชญาของมหาวิทยาลัย

“ปัญญา โลกสุมิ ปญฺโชโต”

ปัญญาเป็นแสงสว่างในโลก

ในการนี้ ขอขอบพระคุณท่านสมาชิก และนักเขียนประจำวารสารนารายณ์ เป็นต้นว่า พระศรีธรรมาภรณ์ พระมหาสมพร ฐิติปญฺโญ ดร.พระหัสดี ทิคุตินันโท พ.ต.ต.พัศกร จิตศรีรัตน์ และอีกหลายท่านที่ไม่ได้กล่าวนาม จึงขออวยพรให้นักเขียนและสมาชิกทุกท่านมีความสุข ความเจริญ ในชีวิต และการศึกษา ตลอดไป

พระบาทมือน อุบลมฺหโร
ผู้ช่วยอธิการบดี ฝ่ายบริหาร
หัวหน้ากองบรรณาธิการ

วิธีการเผยแผ่

* โดย...พระศรีธรรมภรณ์ รองเจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมา
รองอธิการบดี วิทยาลัยนครราชสีมา

โครงเรื่อง

การเผยแผ่ เป็นวิชาชีพของพระสงฆ์ เป็นวิชาการขยายผลแห่งหลักธรรมที่พระพุทธองค์ทรงสอนไว้ให้ช่วยประโยชน์แก่ชาวโลกกว้างขวางขึ้น และดำรงพระพุทธศาสนาไว้ให้มั่นคง ถ้าพระสงฆ์ไม่ช่วยเผยแผ่ ย่อมทำให้พระธรรมวินัยเสื่อมสูญ นั่นหมายถึงพระพุทธศาสนาสูญสิ้นไป หรือเผยแผ่ผิด ๆ ย่อมทำให้พุทธศาสนาดูก้าววิปริตเข้าใจผิด หรือบางทีเอาศาสนาความเชื่อลัทธิอื่นมาเผยแผ่แทน ก่อความงมงาย ส่งผลร้ายแก่ชาวโลกเพิ่มกว่าเก่า เข้าไปอีก พระพุทธองค์จึงตรัสกำชับให้พระมัตถะวังว่า การที่ภิกษุไม่เรียน ไม่ท่อง ไม่จำ ไม่ปฏิบัติ ไม่สอนธรรมโดยเคารพ เป็นการทำความเลอะเลือนเสื่อมสูญสลายแห่งพระสังฆธรรม จึงจำเป็นต้องระมัดระวังและช่วยกันศึกษาเล่าเรียน ท่องจำ ทบทวน ปฏิบัติ ผูกมัด ทดลอง และเอามาตั้งสอนเผยแผ่ โดยเคารพ

พระสงฆ์จะเผยแผ่ ต้องเตรียมหาทุนรอน ให้เพียงพอ คือ ต้องเล่าเรียน ปฏิบัติ สังเกต ทดลอง พิสูจน์ ทำความเข้าใจให้ได้ข้อสรุปที่ถูกต้อง เข้าใจกระจ่างชัดไม่ผิดพลาดก่อน จึงนำไปเผยแผ่ ถ้าไม่เข้าใจจะเอาอะไรไปเผยแผ่ มีแต่จะขายซีเท่อ

รูปแบบการเผยแผ่

การเผยแผ่อาจแบ่งออกเป็น ๓ ลักษณะ คือ

๑. การพูด เป็นรูปการที่ง่ายที่สุด แต่ก็ยากที่สุด ถ้าพูดไม่เป็นเขาไม่ฟัง
๒. การใช้สื่อ เป็นอุปกรณ์ช่วยผู้ที่พูดไม่เก่งก็ยังใช้สื่อพูดแทนได้ แต่ต้องลงทุนแพง ทำเป็นใช้เป็น
๓. การปฏิบัติให้ดู เป็นรูปแบบที่เผยแผ่ได้ดีที่สุด แต่เราไม่ค่อยสนใจ ส่วนใหญ่มีมุมมองข้าม

การพูด ต้องฝึกพูดให้ได้หลาย ๆ แบบ คือ

เทศนา

- ตั้งกระทู้บรรยายด้วยเทศนาไวโรจร ตามลักษณะงาน

อภิปราย

- แสดงความคิดเห็นโดยอิสระตามหัวข้อกำหนด

บรรยาย

- อธิบายตามหัวข้อกำหนดมุ่งให้ได้เนื้อหาวิชาการ

ปาฐกถา

- แสดงความคิดเห็นโดยอิสระตามหัวข้อกำหนด

ปราศรัย

- พูดจา ผูกสนธิ แสดงข้อคิดที่ชวนให้นิยมชมชอบ

สัมมนาวิทยกถา

- คือปราศวัยแบบพระสงฆ์ เรียกว่า สัมโหมทัยกถา พูดให้รำเริงยินดีนิยมชมชอบ

อนุโมทนา

- ตอบขอบคุณ ขอบใจ

สุนทรพจน์

- กล่าวแสดงความคิดเห็นอันคมคาย ลึกซึ้ง ได้วาที

- เสนอความคิดและคัดค้านฝ่ายตรงข้าม ด้วยลีลาเข้าใจในประเด็นที่ตั้งขึ้น

ปูจาวาสัชชณา

- เทศนาถามตอบด้วยใจหารนักเทศน์

อุปนิสนกถา

- ภาษาเยียมเยียน ทักทาย ได้ตามทุกข์สุข ปลอดภัย ผูกไมตรี

นอกจากนี้ยังมีอีกหลายลักษณะ กรุณา ค้นคว้าหาและฝึกหัดทำให้ถูกลักษณะนั้น ๆ

ต้องฝึกพูดให้ได้หลายภาษา เพื่อเอาไปใช้สื่อความหมายให้ผู้ฟังรับได้ คือภาษาราชการ ภาษาชนเผ่าน้อย ภาษาชนบท ภาษาวัยรุ่น ภาษาเด็กอนุบาล ภาษาผู้จำกัด ภาษาช่างปูน ภาษาช่างเขียน ภาษาช่างยนต์ ภาษาคอมพิวเตอร์ ภาษาช่างถ่ายรูป ภาษาแพทย์ ภาษาตำรวจ ภาษาทหาร ภาษานักโทษ ภาษานักการเมือง ภาษานักวิชาการ ภาษานักบริหาร ภาษาพระสงฆ์ ภาษาตลาด ภาษาคุยข้างถนน ภาษาต่างประเทศ ภาษาใหม่ ลมพัด น้ำไหล กบเขี่ยต๋อง แต่ละภาษาให้สื่อความหมายชัดเจนคมคาย ไม่วกวน มีหลักฐานอ้างอิงเหตุผล เชียบขาดพอดีกับระดับคนฟัง

“พูดให้เขาชอบ, พูดให้เขาเชื่อ, พูดให้เขาช่วย,
อย่าพูดให้เขาชิง”

การใช้สื่อ พระนักเผยแผ่ ควรรู้จักเทคโนโลยีการใช้สื่อเผยแผ่ต่าง ๆ ทั้งลักษณะ

การผลิต การจัดหา การใช้งาน การบำรุงรักษา และพัฒนารูปแบบให้ทันสมัย ซึ่งจะทำได้หลายชนิด คือ

๑. **หนังสือตำรา บทความ แผ่นปลิว ควร**จะเป็นนักเขียนบทความ แต่งตำราได้ รู้จักขบวนการผลิต พิมพ์ อาร์ทเวิร์ค การตรวจปริ๊ฟ การคิดค้นพิมพ์ออกมาใช้งาน การจัดทำห้องสมุดที่อ่านหนังสือ การดูแลรักษาใช้สอยให้เกิดประโยชน์สูงสุด นักเผยแผ่ควรทำตามโอกาสที่อำนวยให้ บางวัดสามารถออกวารสาร หนังสือพิมพ์ประจำได้ก็นับว่าเยี่ยม

๒. **เครื่องเสียง ควรเป็น**นักบรรยายอัดเทปบทความ ทำห้องอัดเสียง ทำเทปรายการเผยแผ่จำหน่ายจ่ายแจก ออกรายการทางสถานีได้

๓. **หออกระจายข่าว อันนี้มีประโยชน์มาก** เมื่อต้องการแก้ปัญหาอะไรก็เอาบทความเปิดเสียงตามสายบรรยายข่าวทุกวันจนชาวบ้านรู้เรื่อง ยังไม่รู้ก็เปิดข่าวทุกวันจะแก้ปัญหาได้ในที่สุด

๔. **เครื่องเทปวีดีโอ ควรมี**เครื่องรับ เครื่องอัด วีดีโอรายการธรรมออกโทรทัศน์ อัดบันทึกก็อปปีมีช่างถ่ายทำวีดีโอไปช่วยถ่าย ทำออกจำหน่าย ขายเผยแพร่ได้

๕. **นิทรรศการรูปถ่าย ควรเป็น**นักสะสมถ่ายภาพ กิจกรรม สื่อเผยแพร่ธรรม จัดบอร์ดป้ายนิทรรศการออกแสดงในงานต่าง ๆ ได้

๖. **เขียนภาพการ์ตูน เขียนโปสเตอร์ คัทเอ๊าท์ แผ่นป้ายโฆษณา ภาพิต คติธรรม คำขวัญ คำคม คำกลอน หลักธรรมต่าง ๆ** ใช้เองได้

๗. **ปั้นภาพปริศนาธรรม เขียนจิตรกรรมฝาผนัง อธิบายธรรมด้วยภาพ**ได้ยิ่งดี

๘. **พิพิธภัณฑ์** เผยแผ่ด้วยวัตถุสิ่งของ เช่น นิทรรศการบริวาร ๘ ก็เอาบริวาร ๘ มาตั้งแสดงในมุมมอ่งที่เหมาะสม อธิบายธรรมประกอบ แม้การช่วยจัดห้องจริยะให้โรงเรียนต่าง ๆ วัดควรเข้าไปดูแลจัดทำให้ดี ๆ จะได้ประโยชน์มาก

๙. **ห้องสมุด** เดี่ยวนี้ก็นิยมจัดทำห้องสมุดวัด

ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน พระสงฆ์เราควรทำ
เป็นอย่างไร

๑๐. ภาพยนตร์ ไม่แนะนำให้อ่าน เพราะ
ลงทุนสูงมาก ถ้าสมัย ผมเล่นเจ๊งมาแล้ว แต่ถ้ามีอยู่
ก็เอามาใช้ได้

๑๑. โปรเจกเตอร์ สไลด์ ควรถ่ายสไลด์เป็น
มีเครื่องฉาย มีจอฉาย ออกฉายได้ง่ายกว่าภาพยนตร์
แต่ต้องพากย์เป็นด้วยถึงจะทันใจคนดู

๑๒. โอเวอร์เฮด แผ่นใส เครื่องฉายข้ามศีรษะ
เรื่องนี้ใช้ง่าย เขียนภาพ ทำภาพ หรือบทความ
ประกอบได้ ประหยัดดีด้วย ควรรู้จักผลิตแผ่นใส รู้จัก
ฉาย รู้จักบรรยาย พากย์ประกอบ ต้องฝึกใช้ให้เป็น

๑๓. การจัดระบบนิทรรศการแสงเสียง
(Light and Sound) แสดงเหตุการณ์ เช่น ภาพยนตร์
“ยุทธการแม่น้ำแคว” แต่อันนี้คงขาดทุนป็นปี
มากกว่าได้เผยแพร่ธรรม ถ้าช่วยกันคิดค้นคว้า
วางแผนดี ๆ คงได้ผลมากเหมือนกัน วิทยาลัยครู
นครราชสีมา เคยทำเรื่องเสียงรอกออกแสดงมาแล้ว

๑๔. ดนตรีธรรม เทปเพลงธรรม เช่น
เพลงค่าน้ำนม ออกเผยแพร่ หรือแต่งเพลงไว้ร้อง
ประกอบเข้าใจวงปี่พาทย์ คงพอทำได้ แต่ไม่ควรตั้ง
วงสตริง วงร็อก วงป๊อป วงเรค เข้านะ จีบหาย
วัฒนธรรมไทย

๑๕. หนังสือกระดาษ อย่างอาจารย์พยอม
อาจารย์สมทรง ทำประกอบคำบรรยายก็นับว่าเป็น
สื่อเผยแพร่ได้ดีทีเดียว

๑๖. สติกเกอร์คำขวัญ คติธรรม จำนวน
น้อย แจก จะดีกว่าผ้ายันต์ที่แจกติดรถเป็นไหน ๆ

๑๗. ปฏิทิน แขนง ตั้งโต๊ะ โคอายี่ การ์ดอวยพร
ทำจำหน่ายก็ดี

๑๘. สินค้าเผยแพร่ธรรม เช่น ข้าวสาร
สังเคราะห์ชาวบ้านราคาถูกประทับใจตราวัดพระแก้ว
คงจะดีพอ ๆ กันกับข้าวพระราชกรไทย หรือทำสมุด
นักเรียนราคาถูก รูปวัด รูปพระ ตีกรูปพระราชนัดดา นักร้อง
เป็นไหน ๆ แม้กระทั่งหีบศพลงเคราะห์ศพไว้ญาติ

ราคาทุน ก็น่าจะจำหน่ายลงเคราะห์ก็ได้ สื่อต่าง ๆ นี้
อาจคิดค้นได้อีกเยอะแยะมากมายหลากหลาย แล้ว
แต่ท่านจะมีปฏิภาณสร้างสรรค์ขึ้นมา

๑๙. และที่สำคัญอย่างที่จะลืมไม่ได้ก็คือ
เอาสิ่งต่าง ๆ ที่เห็นอยู่ต่อหน้ามาเป็นอุปกรณ์ เช่น
พระพุทธรูปเจ้าทรงเขาคพนาขงสิริมาเป็นอุปกรณ์ พวก
เราอีกอาจจะเอาปลาตบ เบ็ด ขี่หมาข้างธรรมาสน์ ขี่หมา
บนถนน ขยะที่เขากวาดไว้ในกองขยะ เอาได้ทั้งนั้น

การเผยแพร่ด้วยวัสดุอุปกรณ์ สื่อจริง และ
นิทรรศการต่าง ๆ ดังยกตัวอย่างให้เห็นแล้วนั้นควร
ถือหลักเกณฑ์ การผลิต การใช้ อย่างกว้าง ๆ ก็คือ

๑. ผลิตสื่อให้ปราณีต สวยงาม มีศิลปะ ได้
มาตรฐาน ตื่นตาตื่นใจ นำชมนำมอง พอให้
ออกงานวัดงานวาได้ อย่าทำให้ขมขื่น ขี้ริ้วขี้เหร่
ถ้าขี้ริ้วขี้เหร่ แสดงว่ามีมือห่วย ๆ จะเสียคะแนนตั้ง
แต่ยังไม่ได้เริ่มแสดง

๒. ได้เนื้อหา เหมาะสมแก่งาน สถานที่
และผู้รับผู้ชม ไม่เอาเรื่องไร้สาระไปแสดง มุ่งเน้น
ให้คนเห็นธรรม ปฏิบัติ ประทับใจ ติดนุ ติดคา ติดปาก
อยากเอาไปเผยแพร่ต่อ

การเผยแพร่ โดยการใช้ปฏิบัติให้ดูอย่าง
สร้างภาพพจน์ที่ดีทั้งในส่วนตัวและนำผู้ได้ปกครอง
ปฏิบัติให้นำศรัทธา คือตัวเราแสดงให้เห็นว่าเรา
ปฏิบัติได้จริงในเรื่อง อโงะ อโหะ อบายมุข ลังจะ
การสำรวม ศรัทธา ขันติ วิริยะ ให้เห็นว่าเราปฏิบัติ
ได้จริง ได้ผลจริง ซึ่งข้อนี้สำคัญยิ่งกว่าการพูด
การเทศน์หลายร้อยเท่า เช่น พระสาวิรูปุตรเห็น
พระอัสสสิแล้วเลื่อมใส พรหมทัตมาถนพลีเอมโต
พระภิกษุที่สำรวมจนทะเลาะกับลูบิยปริพาชก
ก็อีกตัวอย่างหนึ่งแม้ยุคปัจจุบันคนก็ตื่นพระนักปฏิบัติ
หันหันไปตามเสียงเชียร์ เราเป็นพระนักเผยแพร่
ต้องหันมาเน้นการปฏิบัติธรรมให้มาก ๆ จึงจะตั้ง
ศรัทธาได้สำเร็จ เป็นแก่นักพัฒนาวัดนี้เขามองเห็น
ก็เฉย ๆ เป็นนักปริยัตินั่งเรียนนี้ก็เห็นแล้วเฉย ๆ
แต่ถ้าเป็นนักปฏิบัตินี้ลูกศิษย์ติดกันเป็นพรวนเขียว

เราเทศน์มาก็มี เดี่ยวนี้มีลูกศิษย์ติดตามลี้กก็คนๆ และ
ในทางส่วนรวมเราก็ต้องพาพระสงฆ์ทั่วไปให้รู้จัก
ระมัดระวัง ปฏิบัติตัวสร้างภาพพจน์ข้อวัตรปฏิบัติ
ให้ควรแก่การเลื่อมใสศรัทธาด้วย ข้อนี้แหละสำคัญ
ที่สุดในกระบวนการเผยแผ่

ห้าข้อมูล วางแผน อุดม

ถ้าเขามินต์ไปตามงานบุญ งานบุญนม

- หาข้อมูลล่วงหน้าจากผู้มีมินต์ จะให้
เทศน์ทำนองไหน มีปัญหาอะไร จะให้
พูดเรื่องอะไร
- ถ้าเขาบอกว่า เรื่องอะไรก็ได้ เราก็เข้า
เรื่องอริยสัจจ์ มุ่งเข้าธรรมมคังค ๘ เลย
- ถ้าเขาบังคับเรื่อง ต้องค้น ต้องเตรียมตัว
ให้พร้อมที่จะว่าเรื่องนั้นให้แจ่มแจ้ง แจ่ม
ประทับใจ
- ถ้าเขาออกปัญหา ต้องวางแผนเทศน์
ว่าเขารูปแบบไหนจึงจะเหมาะสมกับ
การแก้ปัญหา นั้น ๆ แผนต้องแยบยล
อย่าไปเอาแผนอวดอุตริมนุสสรรมเข้า
เรื่องนี้มีปรากฏชัดในนโยบายเผยแผ่
ของพระพุทธเจ้า ผมอยากชวนให้ท่าน
ศึกษาวิเคราะห์ดี ๆ เราจะได้แนว
ปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ระวังอย่าลืม
แผนของพระพุทธเจ้านั้นสำคัญมาก
ต้องเอามาใช้ทุกครั้งที่ทำการเผยแผ่
คือ แผนพระพุทธองค์สั่งไว้ที่ป่าอิสิปตน
มฤคทายวัน เมื่อส่งพระไปเผยแผ่
พระพุทธศาสนาส่วนแรก ว่า

ภิกษเว	พวกเธอ ผู้เป็นพระธรรมทูต ทั้งหลาย
จรถ จาริก	พวกเธอจงบุกป่าฝ่าดง ต้นคันไปทุกแห่งหน
พหูชนิตาย	พวกเธอจงสร้างประโยชน์ เกื้อกูลช่วยเหลือพัฒนา

พหูชนิตาย

โลกานุกมฺปาย

ชุมชนให้เจริญ อย่าสร้าง
สิ่งเหลวไหลไร้สาระ
พวกเธอจงสร้างความสุขแก่
ส่วนรวม อย่าไปเพิ่มทุกข์ให้
ชาวบ้าน
พวกเธอจงสงสารเห็นใจ
ช่วยเหลือเกื้อหนุนประชาชน
ชาวโลก อย่าไปทำความ
ยุ่งยากหรือก่อปัญหา

สอนให้ถูกประเด็น อย่าสอนนอกแถว ต้องตั้ง
วัตถุประสงค์ ๓ ประการ ตามที่ตรัสแก่พระอรหันต์
๑,๒๕๐ องค์ ที่วัดเวฬุวัน คือ

สหพปาปสท อภรณํ ต้องสอนให้เขาเลิกชั่ว
ต่อต้านการทำกรรมชั่ว เลิกชั่วอย่างได้ผล อย่าไป
สอนให้เขาดีคอบายมุข ชักพากเลิกอกถั่วมั่วสิ่ง
เลวทรามเข้าไปอีก

กุศลสพสมปทา สอนให้เขารู้จัก รักดี ลงมือ
ทำดี ส่งเสริมความดี สนับสนุนผู้ที่ทำดี ให้มีความ
ฉลาด รู้จักทั้งตนเอง และลงมือทำความดีอย่างได้ผล
ตัวเราเองต้องวางตนให้คนเขาดูเราเป็นตัวอย่าง
จงขยันหาความรู้มาสร้างเสริมความฉลาดของตน
อยู่เสมอและจงช่วยให้เขาฉลาดขึ้น อย่าลอนใจ ๆ
พาคณอื่นมงาย

สจจิตตปริโยทปนํ สอนให้เขาคลายทุกข์
ขจัดสิ่งขุ่นมัวระทมตรมใจให้กลายเป็นสุข สงบร่มเย็น
แจ่มใส ปลดเปลื้องปัญหาชีวิตให้เขา อย่าไปเพิ่ม
ความยุ่งวุ่น ยุ่งยากหนักใจ ลับสน ให้ชาวบ้าน
เป็นโรคประสาทหนักขึ้นไปอีก

เอตํ พุทธธานสาสนํ นี้คือจุดมุ่งหมายใน
การสอนของพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าทุก
พระองค์ล้วนแต่สอนตามจุดมุ่งหมายนี้ ถ้าสอน
ขัดแย้งต่อหลัก 3 ข้อนี้ ถือว่ามีวัตถุประสงค์ของ
พระพุทธเจ้า อย่างบวชเป็นพุทธแล้วทำงานให้
ศาสนาอื่น เอาศาสนาอื่นไปเผยแผ่ เช่น เผยแผ่

ปลัดจิก เผยแผ่ตำราหมอดู หมอทรงเจ้าเข้าผี เผยแผ่ธรรมวิปริต

วิธีการทำงาน

พระพุทธองค์ได้ทรงมอบหมายวิธีการให้ไว้คร่าวๆ เดียวกันนี้ว่า

๑. ใช้ความอดทนเป็นวิธีรุก พระองค์ตรัสว่า
ขุณฑิปรรม์ ตโป ตีติกขา อดทนเอาชนะ
กลิ่นใจเอาไว้ชนะ อาย้อมแพ้ แม้จะเจอปัญหา
หนักหน่วงก็อดทนได้ หนีไปจนชนะ

นิพพาน ปรรม์ วนหุตี พุทธา พระพุทธเจ้า
ทุกพระองค์ตรัสเป็นเสียงเดียวกันว่า นิพพานคือ
อุดมการณ์เป้าหมายสูงสุด

๒. ระวังอย่าให้เสียคะแนนนิยม พระองค์
ตรัสว่า

น ทิ ปุพพิโต ปฐุพชาติ นักบวชผู้เว้น
จากบาปแล้ว ย่อมไม่กลัวตีทำร้ายใคร เธออย่า
ทำลายใครที่ขัดขวางการทำงานของเธอ

น สมณ โหติ ปร วิหฺรุษฺยโค ผู้ที่ชอรับแกล
จะเรียกว่าเป็นสมณะไม่ได้ เธออย่าไปใช้วิธีบีบคั้น
รังแก ช่มชู้ บังคับใครให้มันดี

อนุภาวโท เธอจงระวังอย่าไปหาคะแนน
ด้วยการโจมตี ว่าร้ายใส่ความว่าศาสนาอื่นไม่ดีเป็น
อันขาด

อนุพชาติ เธอจงระวังอย่าไปหาคะแนน
ด้วยวิธีรุนแรง วางแผนร้ายเช่นฆ่าทำลายลัทธิตรง
กันข้าม เช่น ลัทธิก่อการร้ายในปัจจุบันนี้

๓. สร้างคะแนนนิยมให้สมบูรณ์ พระองค์
ตรัสว่า

ปาติโมกฺเช สฺวโร เธอจงสร้างคะแนนด้วย
การประพฤติดีให้เคร่งครัดเขาไว้เป็นพอดคนเขา
ชอบปฏิบัติเคร่ง

มคฺตณฺณตา จ ภคฺตสมฺมึ เธอจงอย่าเห็นแก่
กิน อย่าเลือกกิน อย่าตะกละกิน จึงกินง่าย กิน
อย่างประหยัด

ปฺนตณฺจ สยนาสนํ เธอจงอย่าเสนอน้ำ
อวยกตัง จงเก็บตัวอยู่ที่สงบเรียบง่ายและดี

อธิจิตฺเต จ อาโยโค เธอจงฝึกจิตให้มากเข้าไว้
ฝึกตนเองได้จึงจะฝึกผู้อื่นได้

เอตํ พุทธศาสนํ นี้แหละแนวทางที่ถูก
ต้องในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาที่พระพุทธเจ้าทรง
พระองค์ทรงวางไว้

พระนักเผยแผ่ที่พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอน
ออกประกาศพุทธศาสนาได้ดำเนินวิธีการเผยแผ่ได้
รับผลสำเร็จอย่างงดงาม ทำให้พระพุทธศาสนา
เจริญยั่งยืนยาวนาน มาจนถึงยุคเรา เพราะท่านทำ
ถูกต้องตามแนวนโยบายนี้ พระนักเผยแผ่ยุคเรา
ทำงานไม่ได้ผลเพราะเราไม่เข้าใจแนวนโยบายนี้ ถ้า
ทบทวนดูหลักการและแนวทางนี้ก็จะรู้เองว่าเรา
ทำงานผิดพลาดบกพร่องในข้อไหน ประเด็นใด ควร
แก้ไขจุดไหนบ้าง เรื่องนี้ต้องระวังให้ดี ถ้าออกนอก
แนวนี้จะพลาดไปหมด

แผนที่พระพุทธองค์ เมื่อวันแสดงปฐมเทศนา
ที่ผมเรียกว่า “ผ่าตัดกลางหัวเปลี่ยนสมอง” คือ
ตีแสกหน้าพวกฤๅษีทรมานตัว ประนามพวกมัว
กามารมณ์ แล้วชี้ทางอริยสัจจ์ ซึ่งเรื่องนี้นำศึกษามาก
เพราะเป็นการเผยแผ่ครั้งแรกของพระพุทธองค์
ท่ามกลางการทำร้ายจากฤๅษีชีไพร แม้แต่ลูกศิษย์
คือเบญจวัคคีย์ ซึ่งกำลังไม่เชื่อน้ำยาของพระพุทธเจ้า
แต่ก็ปรากฏว่าพระองค์ทำได้สำเร็จ จึงควรศึกษา
วิเคราะห์ให้ดี ๆ จะได้คิดแนวทางเผยแผ่ของ
พระพุทธองค์ เอามาใช้ได้หลายอย่าง

ศึกษาพื้นฐานจิตใจของผู้ถือ

ถ้าผู้ฟังเลื่อมใสมีมนต์ไปไม่มีปัญหา ก็ว่าไป
เลย

ถ้าผู้ฟังไม่รู้จักกันมาก่อนต้องเริ่มต้นด้วยโมติ
สร้างบุญคุณนำหน้าเทศนามตามหลัง สอบถามว่า
มุ่งหมายให้แนะนำชี้แจงปัญหาอะไร เน้นเรื่องไหน

แล้วมาปรับหาสู่ทางเทศน์

เวลาเทศน์ ต้องตั้งใจเทศน์ แสดงโดยยึดหลักองค์ของพระธรรมกถึก ๕ อย่าง คือ

๑. เทศน์อย่าให้ตกหล่น ขาดตอน นอกเรื่อง ตั้งกระทู้ไปไหนมาสามวาสองคอก

๒. มุ่งประโยชน์ เมตตาต่อเจ้าภาพผู้ฟังให้ได้ความรู้ สว่างกระจ่างชัด ไม่ใช่เทศน์พอเป็นพิธีแล้วจบ

๓. ไม่กระทบแว้งกัศใคร ยกตนข่มผู้อื่น ว่าให้อับอายขายหน้า จะก่อศัตรู

๔. ขยายให้ชัดเจนไปใช้ประโยชน์ได้ ในส่วนที่เขาคงจะรับได้ อย่ามัวไปเน้นเรื่องไม่เกี่ยวกับการปฏิบัติ

สร้างอารมณ์ ให้มีความประทับใจผู้ฟังด้วยใจธรรมบันเทิง เนื้อหาเฉียบ ๆ ลงท้ายด้วยอภินิมิต คือให้เขาตั้งใจ ซึ่งมีหลักว่าต้องสอดแทรกอารมณ์ให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึก

- สันทัดสนา ให้คนฟังเห็นภาพชัดเจน
- สัมปหังสนา ให้คนฟังรำเริง
- สมุทเทศนา ให้คนฟังกลัวที่จะตัดสินใจทำตาม
- อภินันทนา ให้คนฟังเขาชื่นชอบ แต่ไม่ใช่ตลกไปกฮา

สังระชันอาหารกิริยา

๑. สำรวมกิริยาอาการให้หน้าเลื่อมใสตลอดเวลา

๒. อย่ายืนเทศน์ เพราะผิดวินัย แม้ปฐกถาให้โอวาท หรือพูดธรรม ในลักษณะใด ๆ ก็อย่ายืนแสดง ต้องนั่ง หากเก้าอี้ ชุดรับแขก ม้านั่ง อะไรก็ได้มาตั้งนั่งพูด ขอให้เลิกยืนแสดงธรรมเสียเถิด สำหรับผมเลิกยืนแสดงธรรมแล้ว เพราะผิดวินัยข้อว่า “น ชูโต อคิลาน นิลินสุต อคิลานสุต ธมฺมเทเสมิตี ลิกขากรณียา”

๓. ยึดหลักธรรมเทศนาปฏิสังยุตต์ ๑๖ ข้อ

ในเสขยวัตรเป็นหลักปฏิบัติ โปรดดูนวกวาทด้วย ไปอบรมนักเรียน ก็ให้นักเรียนถอดรองเท้าก่อน ฆรรณครั้งอยู่ในเรื่องนี้ ช่วยผมบ้าง เดียวจะกลายเป็นตีแต่เทศน์ แต่ตนเองหลงทำผิดวินัย จะเสียเชิงนักปราชญ์ ข้อนี้ผิดพลาดพลั้งกันมาเยอะ

อัตเทปวีฬังทบทวน ว่าตนเองเทศน์ได้ดี เลวขนาดไหน จะได้แก้ไขไหมให้ดีขึ้นต่อไป

หลังจากเทศน์จบแล้ว ต้องสั่งลา อย่าเดินหนีไปเฉย ๆ จะกลายเป็นนักเทศน์เอาแต่เรื่องกันต์ ควรไปมาหาสู่เยี่ยมเยียนยามเจ็บป่วย ใต้ตามข่าวคราวห่วงใยบ้าง จะได้มีไมตรีไม่เสื่อมคลาย ยามปกติมาไปมากก็แวะเยี่ยมตามโอกาส หากพบสอภามะ สังเกต คุณผลการเทศน์ว่าช่วยแก้ไขให้เขาดีขึ้นบ้างไหม ได้รับผลประโยชน์จากการเทศน์ของเขาอย่างไรบ้างหรือไม่ บันทึกผลมาวิเคราะห์ ปรับปรุงแสวงหาแนวทางที่เหมาะสมยิ่งขึ้น

การเผยแพร่ลักษณะอื่น เช่น การปาฐกถา อภิปราย ให้โอวาท หรือพูดจาลักษณะไหนก็แล้วแต่ ก็ใช้หลักการเดียวกันทั้งนั้น มีประสานการทำงานกันต่างฝ่ายต่างทำ แรงใครแรงมัน จึงขอเสนอว่าควรจะมีการร่วมมือ ประสานแลกเปลี่ยน ศึกษาสัมมนา หัววิธีเผยแพร่ร่วมกันซึ่งมีบุคคลและองค์กรอยู่มากมาย คือ พระธรรมทูต พระธรรมทายาท พระนักพัฒนา โฆษก พิชัย อนุศาสนาจารย์ นักปฏิบัติธรรม วิทยากร กรรมการศาสนา ครูอาจารย์ หน่วย อปต. พุทธสมาคม ยุวพุทธิกสมาคม และพระนักเทศน์ศิลปินเดี่ยว วางแผนร่วมกันทำงานให้สอดคล้องกัน และทำงานให้เป็นระบบราชการคณะสงฆ์ มุ่งเผยแพร่อย่างได้ผล ทำหน้าที่วิเคราะหวิวิชาการ

ปฏิบัติการเผยแพร่ ติดตามประเมินผล จัดตั้งองค์กร เผยแพร่เป็นหลักเป็นฐาน ทำงานให้เป็นเอกภาพ จึงจะทันต่อสภาพปัญหาคุกคามในปัจจุบันทุกวันนี้ เรามีภัยคุกคามพุทธศาสนาจากหลายด้าน คือ

- จาก ชาวพุทธธรรมดาๆที่ไม่รู้จักพุทธศาสนา
- จาก ชักพามาดี ๆ
- จาก พระสงฆ์นอกวัดนอกรอย
- จาก คริสต์ โยเร
- จาก พระเนรเกเร
- จาก สำนักปฏิบัติที่มกมาย
- จาก คอลัมนิสต์ หนังสือพิมพ์ที่ชอบ
- จาก คำพระคำเนร
- จาก ชาวพุทธมีปัญหา คอยจับตาดู
- จุดบกพร่องของเรา

เราจึงต้องมานั่งการเผยแผ่ให้ครบวงจร ถูกหลักวิชา คือ

ศึกษาดี มีความแตกฉาน มีฝีมือ ระดับนัก
เผยแผ่มีอาชีพ รู้รู้ ๆ ปลา ๆ อย่าเพิ่งออกงาน
ปฏิบัติดี อย่าให้มีสิ่งบาดหูบาดตาชาวบ้าน
บันทึกอนศรัทธาที่เราจะมีต่อเรา

ลงมือประสานงาน อย่าตื่นหวั่งเขาดิ
แรงใครแรงมัน ต้องรวมตัวกันทำงาน

มีปณิธานมั่นคง ตรงต่อพุทธประสงค์
เสียสละสูง ยืนหยัดต่อสู้ทางที่ถูกต้อง

วางแผนทำงานให้รัดกุม เลิกคำ เลิกใจเมื่
หันมาท้าวติแข่งกัน ให้ชาวบ้านเขาศรัทธา ก็เป็นอัน
ใช้ได้ อย่างนี้การเผยแผ่จึงจะได้ผล ไม่ว่าจะเขตเมือง
หรือชนบท

พระพุทธรูปศาสนากับการเมือง

(Buddhism and Political)

โดย...พระมหาสมณพร จุติปัญญา

นวัตกรรมการพุทธศาสนากับการเมืองแบบประชาธิปไตย

นวัตกรรมการพุทธศาสนา

พุทธศาสนา คือ คำสั่งสอนของพระพุทธองค์อันเป็นผลจากการตรัสรู้ประมาณ ๒๕๐๐ ปีมาแล้ว หลังจากตรัสรู้ ๔๕ ปีก่อนการกำเนิดพุทธศักราชนั้น ได้เสด็จจาริกสั่งสอนไปตามที่ต่าง ๆ พระธรรมคำสอนประกอบด้วยหลักแห่งการประพฤติปฏิบัติดีนานาประการ ทั้งในสิ่งที่เกี่ยวกับผู้เป็นสมณะและเกี่ยวกับฆราวาส ในส่วนที่เกี่ยวกับผู้เป็นสมณะนั้น เป็นคำสั่งสอนอันเป็นพระวินัยเป็นเบื้องต้น ต่อจากนั้นก็ยังมีพระธรรมต่าง ๆ ซึ่งเริ่มจากระดับโลกียะธรรมที่มีไว้สำหรับพุทธภิกษุประชาชนโดยทั่วไป และหลักธรรมที่สูงกว่านั้นขึ้นไปอีกอย่างที่เราเรียกว่า โลกุตระธรรม

ในสิ่งที่เกี่ยวกับฆราวาสนั้น ได้มีคำสั่งทั้งสำหรับผู้ฆราวาส คือ พระราชาและบรรพชาผู้ปกครองทั้งหลาย สำหรับผู้ครองเรือนอื่น ๆ กล่าวคือมีคำสั่งสอนว่าด้วยการประพฤติปฏิบัติของตัวบุคคลเองในชีวิตประจำวันว่าด้วยข้อพึงปฏิบัติในฐานะที่เป็นสมาชิกของกลุ่มสังคม คือ เป็นสมาชิกของครอบครัว ของกลุ่มมิตรสหาย ของกลุ่มอื่น ๆ และว่าด้วยการประพฤติตนในฐานะเป็นราษฎร

คำสั่งสอนของพระพุทธองค์นับรวมได้ ๔๕ พรรษา คือ ตั้งแต่พระชนมายุ ๓๕ พรรษา จนถึง ๘๐ พรรษานั้น ได้มีพระอรหันต์ซึ่งเป็นพุทธสาวกรวบรวมขึ้นเรียกว่า **พระไตรปิฎก** คำว่า ปิฎก แปลได้สองอย่าง คือ แปลว่าคัมภีร์หรือตำราอย่างหนึ่ง และแปลว่า ตะกร้าหรือกระจาดอีกอย่างหนึ่ง การใช้ว่าตะกร้าหรือกระจาดนั้น ย่อมมุ่งให้หมายความว่าเป็นการจัดหมวดหมู่ให้เป็นระเบียบสะดวกแก่การค้นหา

พระไตรปิฎกประกอบด้วย

๑. วินัยปิฎก ซึ่งว่าด้วยระเบียบวินัย หรือศีลของภิกษุ ภิกษุณี
  ๒. สุตตันตปิฎก ซึ่งว่าด้วยพระธรรมเทศนาทั่ว ๆ ไป อันมีประวัติและท้องเรื่องประกอบ
  ๓. อภิธัมมปิฎก ซึ่งว่าด้วยข้อธรรมะล้วน ๆ หรือธรรมะที่สำคัญ และไม่มีประวัติหรือท้องเรื่องประกอบ
- เนื้อหาสาระของพระไตรปิฎกมีมากถึง ๔๕ เล่ม โดยแต่ละปิฎกได้มีการจัดเป็นหมวดหมู่แยกออกไปอีก

ดังนี้คือ

พระวินัยปิฎก แยกออกเป็น

- (๑) มหาวิภังค์ (ข้อห้ามหรือวินัยที่เป็นหลักใหญ่ ๆ ของภิกษุ)
- (๒) ภิกษุณีวิภังค์ (ข้อห้ามของภิกษุณี)
- (๓) มหาวัคค์ (พุทธประวัติตอนแรกและพิธีกรรมทางพระวินัย)
- (๔) จุลวัคค์ (พิธีกรรมทางพระวินัย ความเป็นมาของภิกษุและประวัติการทำสังคายนา)
- (๕) นริวาร (ข้อเบ็ดเตล็ดทางวินัย)

พระสุตตันตปิฎก ประกอบด้วย

- (๑) ทีฆนิกาย (พระสูตรหรือพระธรรมเทศนาที่มีเนื้อความยาว)
- (๒) มัชฌิมนิกาย (พระธรรมเทศนาขนาดกลาง)
- (๓) สังยุตตนิกาย (ข้อธรรมะที่แยกไว้เป็นพวก ๆ เช่น ว่าด้วยพระมหากัสสปเรียกว่าพระมหากัสสปสังยุต)
- (๔) อังคุตตรนิกาย (พระธรรมเทศนาที่แยกเป็นข้อ ๆ ตามลำดับจำนวน)
- (๕) จุททกนิกาย (พระธรรมเทศนาเบ็ดเตล็ดรวมทั้งภาษิตของพระสาวกประวัติต่าง ๆ และชาดก)

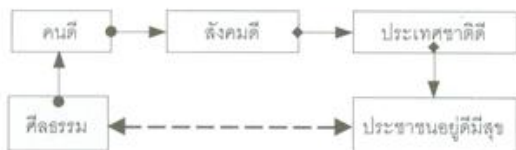
พระอภิธรรมปิฎก ประกอบด้วย

- (๑) ธัมมสังคณี (ธรรมะรวมเป็นหมวด)
- (๒) วิภังค์ (ธรรมะแยกเป็นข้อ ๆ)
- (๓) ธาตุกถา (ธรรมะจัดระเบียบที่สัมพันธ์กัน)
- (๔) บุคคลบัญญัติ (บัญญัติ ๖)
- (๕) กถาวัตถุ (คำถามคำตอบในหลักธรรมเพื่อเป็นหลักในการตัดสินใจพระธรรม)
- (๖) ยมก (ธรรมะที่รวมกันเป็นคู่ ๆ)
- (๗) บัญญัติฐาน (ปัจจัยเกื้อกูลสนับสนุน ๒๔ อย่าง)

พระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้านั้นกล่าวกันว่ามีถึง ๘๔,๐๐๐ พระธรรมชั้นดี จุดมุ่งหมายแห่งการประกาศพระศาสนา คือ ประโยชน์และความสุขของเทพยดาและมนุษย์ทั้งหลาย

จะเห็นได้ว่า คำสั่งสอนหรือพุทธธรรมที่ทรงเผยแผ่ นั้นมีความสำคัญอยู่ที่ มุ่งสนองตอบต่อความผาสุกของชนหมู่มาโดยมีฐานคติที่ว่าเมื่อปัจเจกบุคคลทุกหน่วยประชากรมีความประพฤติดีอยู่ในกรอบศีลธรรมย่อมทำให้การดำเนินชีวิตนั้นมีความสุข และเมื่อแต่ละหน่วยประชากรที่ดีมีศีลธรรมเข้าหมู่เป็นกลุ่มก้อน

ก็จะเป็นกลุ่มชนที่ดีมีศีลธรรม ทำให้การอยู่ร่วมกันในสังคมหรือกลุ่มชนนั้นมีความสุข ยิ่งกลุ่มชนที่มีขนาดใหญ่และประกอบไปด้วยคนดีมีศีลธรรมมีความสุขย่อมแผ่กว้างไปตามความดีของผู้คนที่อาศัยอยู่ในสังคมนั้น ๆ

หลักทางการเมืองแนวประชาธิปไตย

การเมือง (Politics) คนทั่วไปอาจจะให้ความหมายหลากหลายแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ ความรับรู้ และความเข้าใจของแต่ละบุคคล หรืออาจกล่าวได้ว่าขึ้นอยู่กับกระบวนการหล่อหลอมกลมเกลียวทางสังคม (Socialization Process) ของแต่ละบุคคล

บุคคลที่เติบโตภายใต้สิ่งแวดล้อมของสังคมอำนาจนิยม อาจเห็นว่าการเมืองเป็นเรื่องของชนชั้นปกครอง เป็นภาระหน้าที่ของผู้ปกครองที่ต้องใช้อำนาจเพื่อปกครองประเทศ เพื่อสร้างความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ เพื่อระดมทรัพยากรในการพัฒนาประเทศ และเป็นหน้าที่ของประชาชนอยู่ดีมีสุขที่ต้องเชื่อฟังและปฏิบัติตามระเบียบและกฎหมายที่ผู้ปกครองบัญญัติไว้โดยเคร่งครัด ผู้ใดฝ่าฝืน หรือละเมิดจะต้องถูกลงโทษโดยเด็ดขาด นอกจากนี้อาจเห็นว่า ผู้นำที่จะรับผิดชอบในการปกครองประเทศต้องเป็นชนชั้นปกครองที่มีความรู้และประสบการณ์ทางการปกครองมาโดยตรง ส่วนประชาชนทั่วไปไม่มีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะเป็นผู้ปกครอง

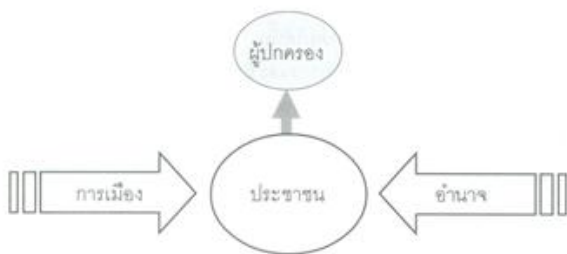
สำหรับบุคคลที่เติบโตภายใต้สิ่งแวดล้อมทางการเมืองที่กำลังเปลี่ยนแปลง เช่น การเปลี่ยนแปลงจากระบบอำนาจนิยมไปเป็นระบอบประชาธิปไตย อาจมีความเห็นทางการเมืองที่แตกต่างกันออกไป บางส่วนอาจมีความเชื่อมั่นว่าการเมืองเป็นเรื่องของการปกครองของประชาชน โดยประชาชน เพื่อประชาชน ตามอุดมการณ์ของประชาธิปไตย แต่บางส่วนหรืออาจเป็นส่วนใหญ่ที่ติดยึดอยู่กับความเชื่อที่ได้รับการปลูกฝังหล่อหลอมมาจากระบอบอำนาจนิยม อาจเห็นว่าตราบไต่ที่ประชาชนส่วนใหญ่ยังคงยึดความเชื่อและยกย่องชนชั้นปกครองควรรับภาระหน้าที่ในการปกครองต่อไป การจะถ่ายโอนอำนาจการปกครองไปสู่ประชาชนควรกระทำเมื่อประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเพียงพอที่จะปกครองตนเองได้แล้วเท่านั้น

นอกจากนี้อาจมีผู้เห็นว่า แท้จริงแล้วการเมืองเป็นเรื่องของการแสวงหาอำนาจเพื่อใช้อำนาจเหล่านั้นในการแสวงหาประโยชน์ให้กับตนเอง โดยความเชื่อเหล่านี้ได้รับการตอกย้ำจากประสบการณ์ที่ตนได้สัมผัสและรับรู้มาโดยตรง บุคคลที่มีความเชื่อเช่นนี้จะเกิดความรู้สึกรังเกียจการเมือง ไม่อยากเข้าไปเกี่ยวข้องกับหรือสัมพันธ์ด้วย ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม โดยจะพยายามปลีกตัวแยกออกจากการเมืองตลอดเวลา

บางกลุ่มอาจเห็นว่าการเมืองเป็นเรื่องสกปรก เป็นเรื่องของการแก่งแย่งผลประโยชน์โดยไม่มีกติกาเพียงเพื่อให้ได้ประโยชน์ บุคคลอาจกล่าวหาหรือใส่ร้ายป้ายสีผู้อื่นให้ได้รับความเสียหาย ดังนั้น คนดี ๆ จึงไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเมือง เพราะการเมืองอาจทำให้เกิดความเสียหายทั้งแก่ตนเองและวงศ์ตระกูล บุคคลที่มีความเชื่อเช่นนี้จะไม่ส่งเสริมผู้ใดให้มีส่วนร่วมทางการเมือง นอกจากนี้ชนชั้นปกครองที่ควบคุมอำนาจอยู่เท่านั้น

ส่วนบุคคลที่เติบโตมาภายใต้สิ่งแวดล้อมทางการเมืองที่เป็นประชาธิปไตยจะมีความเชื่อมั่นว่าการเมืองเป็นเรื่องของประชาชน อำนาจทางการเมืองคืออำนาจของประชาชน ประชาชนคือเจ้าของอำนาจอธิปไตยที่แท้จริง ผู้ใช้อำนาจทางการเมืองต้องได้รับฉันทานุมัติจากประชาชน การใช้อำนาจทางการเมืองต้องเป็นไปตามความต้องการของประชาชน เพื่อสนองตอบต่อประโยชน์สุขของประชาชน ประชาชนเป็นผู้มีอำนาจอิสระในการกำหนดหรือถอดถอนผู้ปกครอง บุคคลมีความเชื่อเช่นนี้จะมิบทบาทและมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างเข้มแข็ง เพื่อรักษาอำนาจอันชอบธรรมของตน

จะเห็นได้ว่าความเข้าใจความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองของบุคคลโดยทั่วไปขึ้นอยู่กับกระบวนการอบรมหล่อหลอมและประสบการณ์ของแต่ละบุคคลที่ได้รับมาจากอดีต

นักปรัชญาทางการเมือง เช่น Plato ให้ความหมายทางการเมืองไว้ว่า การเมืองคือสิ่งที่นครรัฐ (Polis) ได้กระทำและอาจกระทำ

สิ่งที่นครรัฐได้กระทำจะมีความหมายครอบคลุมกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งหมดที่นครรัฐได้กระทำไปแล้ว ทั้งในการบัญญัติกฎหมาย และระเบียบต่าง ๆ ของสังคม การบังคับใช้ซึ่งกฎหมายและระเบียบ การจัดสรรภาระหน้าที่แก่สมาชิกในสังคม ตลอดจนการทำนุบำรุงสังคมให้สงบสุข

ส่วนที่กล่าวว่าการเมืองคือสิ่งที่นครรัฐอาจกระทำ มีความหมายครอบคลุมถึงนโยบายและแผนการทั้งหมดที่นครรัฐกำหนดจะกระทำในอนาคต อาจเป็นในอนาคตอันใกล้หรือไกลก็ได้

กล่าวโดยสรุป ไม่ว่าจะกล่าวถึงการเมืองในแง่ภูมิโยมเกี่ยวกับอำนาจของรัฐทั้งหมด อำนาจที่ว่ามี ไม่ใช่อำนาจธรรมดาแต่เป็นอำนาจสูงสุดของรัฐของแผ่นดิน เป็นอำนาจที่ได้ทั้งคุณและโทษ อำนาจที่ให้โทษนั้นอาจถึงแก่ชีวิตก็ได้

ประเด็นที่น่าสนใจคือ อำนาจทางการเมืองใช้เพื่อประโยชน์ของใคร ? หากวิเคราะห์จากประสบการณ์ทางการเมืองของไทย เป้าหมายโดยทั่วไปจะเห็นได้ว่าผู้ปกครองไม่ว่าจะเป็นยุคของใครมักอ้างว่าใช้อำนาจเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนทั้งสิ้น ทั้ง ๆ ที่ในความเป็นจริงย่อมแตกต่างกันออกไป

แต่จากประวัติศาสตร์ส่วนใหญ่ชี้ให้เห็นว่า ผู้ที่ใช้อำนาจเพื่อประโยชน์สุขของตนเองและพรรคพวก จะไม่สามารถดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืน มักจะพบจุดจบโดยการโค่นล้มของประชาชนทั้งสิ้น ตรงกันข้ามกับการใช้อำนาจเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนอย่างแท้จริงจะสามารถดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืนด้วยความรักและศรัทธาจากประชาชน

ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า การเมืองหมายถึงการจัดสรรอำนาจเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

จากข้อความข้างต้น จะเห็นได้ว่าแนวคิดในทางพระพุทธศาสนากับแนวคิดในทางการเมืองแบบประชาธิปไตยเป็นไปในทิศทางเดียวกันนั่นคือ ความต้องการที่จะสรรสร้างให้คนซึ่งเป็นสมาชิกของสังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข โดยหลักทางพุทธศาสนานั้น เน้นที่การพัฒนาตัวบุคคลเป็นรายบุคคลให้เป็นคนดีมีศีลธรรม แล้วสุดท้ายก็จะทำให้สังคมประเทศชาติก็จะ得人ดีมีศีลธรรมอันจะนำมาซึ่งสันติสุขของสังคมประเทศชาติอย่างยั่งยืน

ส่วนแนวคิดด้านประชาธิปไตยนั้น เน้นที่การพัฒนาสังคมเป็นองค์รวม โดยมองว่าคนที่จะเป็นผู้ปกครองที่สามารถสร้างความเป็นธรรมให้แก่สังคมได้นั้น จำเป็นจะต้องได้รับการยินยอมพร้อมใจจากประชาชนให้เป็นผู้มีอำนาจการบริหารจัดสรรทรัพยากรและสิ่งที่ดีมีคุณค่าต่อประชาชน หากผู้ปกครองไม่สามารถที่จะบริหารจัดการสรรทรัพยากรให้แก่ประชาชนได้อย่างยุติธรรม สุดท้ายประชาชนก็สามารถถอดถอนผู้ปกครองออกจากตำแหน่งได้ตามกระบวนการแบบประชาธิปไตย ซึ่งลักษณะนี้จะทำให้สังคมได้โอกาสในการเลือกสรรคนดีเข้ามาใช้อำนาจในการปกครอง และอำนาจนั้นก็จะถูกใช้เพื่อสร้างความผาสุกให้แก่ประชาชนสังคมประเทศชาติได้อย่างเหมาะสม

มุมนกขลุ่ยมาง

โดย...ท.ค.ศ. ทัดกร จิตตรีรัตน์
น.น. (เกียรติคุณอันดับ ๑) . พ.น.น.

ฉบับก่อน ผมคุยกับท่านผู้อ่านเรื่องการกระทำผิดกฎหมายด้วยความจำเป็น ถ้าเป็นการกระทำที่ไม่เกินสมควรแก่เหตุแล้ว กฎหมายจะไม่เอาโทษ มาฉบับนี้ ผมกำลังจะนำท่านผู้อ่านไปดูกฎหมายที่ว่าด้วยเรื่องของการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย (Lawful defence) และใครก็ตามที่กระทำไปโดยชอบ และเป็นการป้องกันพอสมควรแก่เหตุละก็อ้อ กฎหมายถือว่าเป็นการกระทำที่ไม่มี**ความผิด**

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๖๘ บัญญัติว่า “ผู้ใดจำต้องกระทำการใด เพื่อป้องกันสิทธิของตนหรือของผู้อื่น ให้พ้นภัยอันตรายซึ่งเกิดจากการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมาย และเป็นภัยอันตรายที่ใกล้จะถึง ถ้าได้กระทำพอสมควรแก่เหตุ การกระทำนั้นเป็นการป้องกันชอบด้วยกฎหมาย ผู้นั้น**ไม่มีความผิด**”

The Penal Code Section 68.- Whenever any person commits any act for the defence of his right or right of another person so as to escape from a danger arising from act of violence which violates the law and such danger is imminent, such act, reasonably committed under the circumstances, is a lawful defence, and

such person shall not be guilty.

ดูจากตัวบทข้างต้นแล้ว ก็พอจะอธิบายได้ว่า ที่ว่า **ผู้ใดจำต้องกระทำการใดเพื่อป้องกันสิทธิของตนหรือของผู้อื่น** นั้น หมายความว่า บุคคลย่อมมีสิทธิของตนที่จะกระทำการใด ๆ ได้อย่างอิสระ โดยได้รับการรับรองจากกฎหมาย คำว่า “**สิทธิ**” คือ อำนาจและประโยชน์ที่กฎหมายรับรองและคุ้มครองให้ ไม่ว่าจะเป็สิทธิในชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน เสรีภาพ และชื่อเสียงของบุคคลนั้น สิทธิต่าง ๆ ย่อมได้รับการคุ้มครอง บุคคลอาจจำต้องกระทำการใดเพื่อป้องกันสิทธิของตนเองหรือสิทธิของผู้อื่นได้

ป้องกัน หมายความว่า ทำการกันไว้เพื่อต้านทาน หรือคุ้มครองสิทธิของตนหรือของผู้อื่น

ให้พ้นภัยอันตราย หมายความว่า หลุดพ้นจากภัยอันตรายซึ่งเกิดจากการประทุษร้าย

ภัยอันตราย หมายความว่า สิ่งที่น่ากลัว ภัยหรืออันตรายต่าง ๆ

ประทุษร้าย หมายความว่า ทำให้บาดเจ็บ เช่น ประทุษร้ายต่อร่างกาย ทำให้เสียหาย เช่น ทำลายข้าวของหรือทรัพย์สิน

อันละเมิดต่อกฎหมาย หมายความว่า มีผู้ทำอันตรายหรือประทุษร้ายต่อผู้นั้น หรือทำอันตรายต่อผู้อื่น โดยคนทำประทุษร้ายไม่มีสิทธิ

ตามกฎหมายที่จะทำเช่นนั้นได้

และเป็นอันตรายเป็นภัยถึง หมายความว่า ภยันตรายที่เกิดจากการประทุษร้ายอันจะเกิดต่อกฎหมายนั้น เป็นอันตรายเป็นภัย หรือเกือบจะถึงตัวผู้หนึ่งหรือผู้หนึ่งแล้ว

ถ้าได้กระทำพอสมควรแก่เหตุ หมายความว่า ผู้ที่จำต้องกระทำการใดเพื่อป้องกันสิทธิของตนหรือของผู้อื่น จะต้องกระทำการพอสมควรแก่เหตุ เพื่อป้องกันสิทธิของตนหรือผู้อื่นให้พ้นภยันตรายซึ่งเกิดจากการประทุษร้ายนั้นเท่านั้น

การกระทำนั้นเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย ผู้หนึ่งไม่มีความผิด หมายความว่า เป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย และผู้กระทำไม่มีความผิดจะต้องได้รับความว่า

๑. มีภยันตรายซึ่งเกิดจากการประทุษร้ายอันจะเกิดต่อกฎหมาย
๒. ภยันตรายนั้นใกล้จะถึง
๓. ผู้กระทำจำต้องกระทำเพื่อป้องกันสิทธิของตนเอง หรือของผู้อื่นให้พ้นจากภยันตรายนั้น
๔. กระทำไปพอสมควรแก่เหตุ

ที่นี้เราลองมาดูตัวอย่างคดีต่าง ๆ ที่ศาลฎีกาท่านวางหลักไว้เป็นบรรทัดฐานบ้างนะครับ

ผู้ก่อภยันตรายไม่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะทำได้

จำเลยห้ามผู้ที่เข้าไปในบ้านจำเลยและกล่าวคำขยابซ้ำ ผู้หนึ่งไม่หยุด จำเลยไล่ให้ออกจากบ้านก็ไม่ออก จำเลยจึงใช้เท้าถีบไป ๑ ที เป็นการป้องกันเพราะเข้าไปในบ้านตอนแรกไม่เป็นบุกรุก แต่เกิดรำคาญ จำเลยไล่ก็ไม่ไป กลับต่าจำเลย ตอนนีกลายเป็นบุกรุก จำเลยจึงถีบ เป็นป้องกันพอสมควรแก่เหตุ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๒๓๐/๒๕๗๗)

ใช้อำนาจโดยมิชอบอีกฝ่ายมีสิทธิป้องกัน

ร้อยตำรวจมีตำแหน่งเป็นผู้บังคับหมวด มีได้รักษาการณ์แทนผู้บังคับกอง จึงไม่มีฐานะเป็น

นายตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ไม่มีอำนาจออกหมายค้นได้ จึงไม่อาจค้นหรือล้งให้จำเลยซึ่งเป็นสิบตำรวจเอก และพลตำรวจ ค้นได้โดยลำพังได้ด้วยตนเอง การที่จำเลยขึ้นและเข้าไปจับกุมผู้กระทำผิดบนเรือนในห้องนอนของผู้กระทำผิดแม้จะมีหมายจับแต่ไม่มีหมายค้นนั้น ย่อมไม่ชอบด้วย ป.ว.อ. มาตรา ๘๑, ๘๒ และเป็นการกระทำโดยไม่มีอำนาจ ฉะนั้นจึงไม่อาจอ้างว่า เป็นการกระทำโดยชอบด้วยกฎหมาย อันจะทำให้เกิดสิทธิป้องกันตัวได้ ตาม ป.ว.อ. มาตรา ๖๘ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๙๗/๒๕๑๒)

ป.ว.อ. มาตรา ๘๘ ห้ามพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจับโดยไม่มีหมายจับ เมื่อไม่มีหมายจับอีกฝ่ายมีสิทธิป้องกัน (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๔-๒๑๕/๒๕๐๙)

ตำรวจไม่มีหมายจับ พutschอบจับผู้ตาย แต่ยังไม่ทันลงมือทำอะไรลงไป ผู้จะถูกจับก็แหงตำรวจเป็นการละเมิดกฎหมายที่ตำรวจป้องกันได้ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๗/๒๕๑๒)

จำเลยกระทำผิดซึ่งหนำในความผิดลหุโทษเวลากลางคืน แล้วหลบหนีเข้าบ้านของจำเลย ซึ่งตำรวจผู้ไล่จับรู้จักอย่างดี เมื่อไม่ปรากฏว่าจำเลยจะหลบหนีต่อไปอีก ไม่ถือว่าเป็นกรณีฉุกเฉินอย่างยิ่งตามความในมาตรา ๘๖ (๒) แห่ง ป.ว.อ. ตำรวจผู้ไล่จับไม่มีอำนาจเข้าไปจับกุมจำเลยในบ้านเรือนอันเป็นที่ใหญ่ฐานได้ การที่จำเลยเอื้อมมือจะพันตำรวจที่เข้ามาจับ ถือว่าเป็นการป้องกันสิทธิของจำเลยให้พ้นภยันตรายพอสมควรแก่เหตุ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๘๗/๒๕๐๗)

ตำรวจขึ้นไปจับกุมจำเลยซึ่งกำลังนอนอยู่บนเรือนในเวลากลางคืน โดยไม่ปรากฏว่ามี การขออนุญาตพิเศษจากผู้ว่าราชการจังหวัด และคดีไม่พอฟังได้ว่าเป็นการฉกฉวยเงินอย่างยิ่งเป็นการกระทำโดยไม่มีอำนาจ เมื่อจำเลยรู้ตัวได้ลุกขึ้นใช้มือฟันไป ๑ ที โดยไม่ทันเข้าใจว่าเป็นเจ้าพนักงาน เป็นการ

กระทำพหุสมควรแก่เหตุไม่มีความผิด (คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๖๒/๒๕๑๐)

จำเลยเข้าไปจับกุมโจทก์ในที่โรงเรือนและในเวลากลางวัน โดยไม่มีหมายจับในคดีลหุโทษ ทั้งจำเลยรู้จักโจทก์ดี กรณีไม่ถือว่าเป็นการฉ้อโกงอย่างง่าย จำเลยไม่มีอำนาจที่จะทำได้ตามกฎหมาย การที่โจทก์ขัดขืนการจับกุมโดยชักปืนออกมาเพื่อจะต่อสู้ขัดขวางจำเลยที่เข้ามาจับกุม ถือว่าเป็นการป้องกันสิทธิของโจทก์ให้พ้นภัยอันตรายพหุสมควรแก่เหตุ (คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๐๖/๒๕๑๖)

ผู้เสียหายกับพวกเป็นตำรวจเข้าจับกุมจำเลยกับพวก ซึ่งเล่นการพนันอยู่บนเรือนขณะจับกุมพวกผู้เล่นพักกันหนึ่งจากเรือน ผู้เสียหายจึงเข้าจับมือจำเลย จำเลยสะบัดหลุดเพื่อมิให้จับกุม ผู้เสียหายใช้ปืนตีศีรษะจำเลยโดยแรงจนจำเลยล้มลงไป ขณะที่ตำรวจอื่นเข้ากลุ่มรวมทำร้ายจำเลยด้วย แม้ผู้เสียหายจะมีอำนาจจับได้แต่การใช้วิธีจับกุมดังกล่าวนี้ เป็นการใช้วิธีจับที่รุนแรงเกินความเหมาะสมแก่พฤติการณ์ การจับของผู้เสียหายจึงเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย จำเลยชอบที่จะป้องกันสิทธิของจำเลย ให้พ้นจากภัยอันตรายอันเกิดจากการจับ โดยใช้วิธีการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมายนี้ได้ และการที่จำเลยใช้มีดแทงผู้เสียหาย ๒ ที ในขณะที่ผู้เสียหายทำร้ายจำเลย โดยมีตำรวจอีกหลายคนกลุ่มรวมเข้ามาทำร้าย เป็นเหตุการณ์สุดมุนสับสน อันอาจเข้าใจได้ว่าจะถูกผู้เสียหายกับตำรวจอื่นทำร้ายเอาอีก การกระทำของจำเลยดังกล่าวเป็นการป้องกันพหุสมควรแก่เหตุ (คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๔๘/๒๕๑๖ (ประชุมใหญ่))

ตามทะเบียนบ้านหลังเกิดเหตุมี บ. นิตา จำเลยเป็นหัวหน้า มีชื่อจำเลยอยู่ในฐานะเป็นบุตร จำเลยยังมีได้อยู่ในฐานะเป็นเจ้าบ้านตาม ป.ว.อ. ๘๑ (๕) การที่ผู้เสียหายกับพวกเข้าไปจับกุมจำเลยในบ้านดังกล่าวตามหมายจับแต่ไม่มีหมายค้น

จึงเป็นการจับกุมโดยมิชอบด้วย ป.ว.อ. มาตรา ๘๑ และเป็นการจับกุมโดยไม่มีอำนาจ จำเลยจึงชอบที่จะป้องกันสิทธิของตนให้พ้นจากภัยอันตรายอันเกิดจากการจับกุมโดยมิชอบเช่นนั้นได้ หากจำเลยชกต่อยผู้เสียหายจริงก็เป็นกรกระทำเพื่อป้องกันสิทธิของตนพหุสมควรแก่เหตุ และไม่มีความผิดฐานต่อสู้ขัดขวางเจ้าพนักงานในการปฏิบัติหน้าที่และทำร้ายร่างกาย (คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๐๓๕/๒๕๓๖)

ภยันตรายเป็นภัยเกิดจากการกระทำของบุคคล

เพราะสัตว์หรือสิ่งของไม่มีการกระทำแต่ถ้าเกิดจากการปล่อยปลดละเลยของเจ้าของสัตว์หรือสิ่งของนั้น เป็นภัยที่ป้องกันได้

ใช้ไม้ฆางยิงไล่ของคอนอื่นที่เข้ามากินผักสวนครัวตาย เป็นความผิดฐานทำให้เสียหาย โดยป้องกันเกินสมควรแก่เหตุ (คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๑/๒๔๘๘)

บุคคลที่ทำนบกั้นน้ำโดยละเมิดกฎหมายเป็นเหตุให้น้ำท่วมนาของเราเสียหาย เรามีสิทธิป้องกันทรัพย์สินของเราโดยขุดทำลายทำนบกั้นเสียได้ (คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๑๕/๒๔๘๔)

ภัยที่เกิดโดยชอบด้วยกฎหมายไม่มีสิทธิป้องกัน

พระภิกษุบังคับเอาไม้จากจำเลยซึ่งเป็นศิษย์ เนื่องจากจำเลยเป็นคนไม่ไหวร้าย มีมีดไว้กั้วจะมีเรื่อง จำเลยแสดงกิริยาขัดขืนจะต่อสู้ พระภิกษุจึงใช้ไม้ฟาดไปที่หนึ่ง จำเลยยกแขนรับปิดไม่กระเด็นไป แล้วจำเลยเอนเข้าหาพระภิกษุอดปล้ำกันล้มลงไปมา จำเลยใช้มีดที่ถือแทงพระภิกษุเช่นนี้ ไม่เป็นการป้องกันสิทธิของตนตาม มาตรา ๖๘ (คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๒๙-๔๓๐/๒๕๑๕)

จำเลยคำทำหายคนที่ขังวางป่าห้อง พลตำรวจห้ามปรามไม่ฟัง ก็มีอำนาจจับกุมได้ เมื่อพลตำรวจผู้นั้นเข้ามาทำการจับกุม จำเลยแทงตาย ดังนี้มีความผิดฐานฆ่าเจ้าพนักงานซึ่งกระทำการตามหน้าที่

จะอ้างว่ากระทำเพื่อป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย ไม่ได้ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๖๘/๒๕๔๙)

ผู้ที่ถูกถูกรุกรานไม่จำเป็นต้องหนี

ผู้ตายอุ้มน้องสาวจำเลยไป จำเลยติดตามไปทัน ผู้ตายเข้าทำร้ายจำเลย ๆ จึงต่อสู้และได้รับบาดเจ็บถึง ๗ แห่ง คนร้ายหนีเป็นมาทางจำเลย จำเลยจึงยิงปืนไปจากบนเรือน ๒ นัดถูกคนร้ายตาย จำเลยเคยถูกลักกระเบื้องมาแล้วครั้งหนึ่ง และหมู่บ้านนั้นมีการลักกระเบื้องกันเสมอ ดังนั้น การกระทำของจำเลยเป็นการป้องกันสิทธิของตนให้พ้นอันตรายพอสมควรแก่เหตุ จึงไม่มีความผิดตาม มาตรา ๖๘ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๙๓๓/๒๕๐๘)

ผู้ตายเมาสุราร้องทำร้ายจำเลยให้มาต่อสู้กัน จำเลยไม่สู้ ผู้ตายก็ถือมีดตบไปลายแหลมลุยน้ำข้ามคลองจะเข้าไปพันจำเลยถึงในบ้าน แม้จำเลยจะเห็นผู้ตายอยู่ก่อน และอาจหลบหนีไปได้ แต่ก็ไม่มีความจำเป็นที่ผู้มีสิทธิครอบครองเคหสถานของตนโดยชอบ จะต้องหนีผู้กระทำผิดกฎหมาย ดังนั้น การที่จำเลยใช้ปืนยิงผู้ตาย ๑ นัดขณะผู้ตายห่างจากโรงเรือน ๖ คอก ถึง ๘ คอกเท่านั้น ถือว่าเป็นการกระทำเพื่อป้องกันชีวิตพอสมควรแก่เหตุ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๖๙/๒๕๑๔)

ผู้เสียหายมีรูปร่างใหญ่กว่าจำเลยและเป็นฝ่ายรุกรานเข้ามาทำร้ายจำเลยก่อน เป็นการละเมิดต่อกฎหมาย จำเลยย่อมมีอำนาจที่จะทำการป้องกันตัวได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ไม่จำเป็นต้องวิ่งหนี เมื่อจำเลยแย่งมีดจากผู้เสียหายไม่ได้ จึงคว้ามัดที่โต๊ะทำอิฐแทงผู้เสียหายไปหลายที่ เพื่อป้องกันตัวให้พ้นอันตราย และการกระทำของจำเลยก็เกิดขึ้นโดยกะทันหัน ตัดพันกันในขณะนั้นเอง จำเลยย่อมไม่มีโอกาสที่จะคิดเป็นอย่างอื่น

นอกจากจะคิดป้องกันตัวให้พ้นอันตรายที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้า ทั้งขณะที่จำเลยแทงผู้เสียหายก็ยังไม่หมดไป ในขณะนั้น จำเลยก็ไม่ว่าบาดเจ็บของผู้เสียหายนั้น จะถึงบาดเจ็บสาหัสจนไม่สามารถจะทำร้ายจำเลยได้หรือไม่ การกระทำของจำเลยไม่เกินสมควรแก่เหตุ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๖๖๕/๒๕๐๙)

จำเลยที่ ๑ กับ จำเลยที่ ๒ มีเรื่องชกต่อยกัน วันเกิดเหตุจำเลยที่ ๒, ๓ กับพวกไปคอยที่อยู่ที่จำเลยที่ ๑ ผ่านมา จำเลยที่ ๒, ๓ ยิงจำเลยที่ ๑ อีก ๔-๕ นัด จำเลยที่ ๑ วิ่งหนีจำเลยที่ ๒, ๓ ยิงยิงมาทางจำเลยที่ ๑ อีก ๔-๕ นัด จำเลยที่ ๑ จึงยิงโต้ตอบไป ๑ นัดแล้วหนีไป กระสุนถูกพวกจำเลยที่ ๒, ๓ ตาย การกระทำของจำเลยที่ ๑ เป็นการกระทำเพื่อป้องกันสิทธิของตนให้พ้นอันตรายซึ่งเกิดจากการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมาย และเป็นภัยอันตรายที่ใกล้จะถึง และพอสมควรแก่เหตุ เพราะไม่ทราบว่าเป็นจำเลยที่ ๒, ๓ จะยิงจำเลยที่ ๑ ต่อไปหรือไม่ จำเลยที่ ๑ ไม่มีความผิด และการกระทำตอบซึ่งเป็นการป้องกันไม่เป็นการซุ่มยิงต่อสู้ตาม มาตรา ๒๕๔ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๖๓/๒๕๑๗)

แหม ได้เห็นตัวอย่างคำพิพากษาศาลฎีกาที่ยกมาข้างต้นนี้แล้ว ได้ความรู้และข้อคิดอะไรมากมายเลยใช้ไหมครับ ที่จริงผมยังมีตัวอย่างฎีกาที่จะนำมาฝากท่านอีกมาก แต่ดูเหมือนหน้ากระดาษจะไม่เอื้ออำนวยแล้วล่ะครับ เลยขอติดท่านผู้อ่านไว้เพียงเท่านี้ก่อน ฉบับหน้าท่านจะได้เห็นตัวอย่างที่เป็นเรื่องของกรป้องกันแต่ทำไปเกินสมควรแก่เหตุ ซึ่งศาลท่านยังถือว่าเป็นความผิดอยู่ ไว้พบกันฉบับหน้า ฉบับนี้ขอลาท่านไปก่อน ลวดีครับ..

๒. เพื่อส่งเสริมและช่วยให้งานการท่องเที่ยวของเมืองพาราณสี (ดีขึ้น)

การอำนวยความสะดวกและการบริการ (Facilities & Services) ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับเมืองพาราณสีในฐานะที่เป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยว ช่องทางหรือความสะดวกสบายเพื่อที่จะมาเมืองพาราณสี จากส่วนอื่น ๆ ของโลก และภายในอินเดียเอง (เช่น การอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการสำรองที่นั่ง เรื่องของวีซ่า (Visa) เที่ยวบิน และรถไฟ เป็นต้น) สำหรับนักท่องเที่ยว คุณภาพของโครงสร้างพื้นฐาน (Basic infrastructure) ของเมืองพาราณสี (เช่น สภาพถนน ความสะดวกด้านการขนส่ง การติดต่อสื่อสาร ไฟฟ้าและระบบกำจัดสิ่งปฏิกูล) อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

คุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เกี่ยวกับที่พัก (Lodge / Guest house / Hotel) คุณภาพและความหลากหลายของอาหาร เครื่องอำนวยความสะดวก และการดูแลรักษาสุขภาพ การให้บริการทางด้านโปรชอนีย์และการธนาคาร โดยเฉพาะเรื่องความสะดวกเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงินตรา ความสะดวกในการจับจ่ายในการซื้อของ สำหรับงานหัตถกรรมฝีมือพื้นบ้าน และรายการสินค้าขึ้นชื่อ ความสนุกสนานเพลิดเพลิน

ความสะดวกสบายด้านการพักผ่อนหย่อนใจ การจัดการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว (เช่น ตัวแทนการท่องเที่ยวและการให้บริการผู้บรรยายทัวร์ (Guide services) แสดงหรือเปิดเผยราคาค่าโดยสารแท็กซี่ (Taxi) สามล้อเครื่อง (Auto-rickshaw) และราคาเช่าเหมา ความปลอดภัยและการให้ความสำคัญคุ้มครองนักท่องเที่ยว ทัศนคติของคนในพื้นที่ที่มี

ต่อนักท่องเที่ยว ศูนย์ข้อมูลข่าวสารสำหรับนักท่องเที่ยว สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและความสะดวกภายในและรอบ ๆ ตัวเมืองพาราณสีอยู่ในเกณฑ์ที่ไร้อัด

๑. เกี่ยวกับประสบการณ์ในเมืองพาราณสี

ถ้อยแถลง / ความเป็นจริง (Statement) เมืองพาราณสีเป็นเมืองศูนย์กลางที่เป็นเลิศทางด้านลัทธิความเชื่อทางศาสนาและสิ่งลึกลับ (ทั้งของฮินดูและพุทธ) ดังนั้นจึงรักษาไว้ได้ซึ่งคุณลักษณะพิเศษของตนเอง เมืองพาราณสีสามารถคงไว้ซึ่งลักษณะเฉพาะเมืองที่เก่าแก่ที่สุดที่อยู่รอดมาได้ (รวมถึงการรักษาตรอกซอยอันคับแคบ ซากปรักหักพังของโบราณสถาน พิพิธภัณฑที่ (สารนาถ) มีส่วนสำคัญยิ่งต่อการดึงดูดนักท่องเที่ยว และคุ้มค่าต่อการเยี่ยมชมสภาพของแม่น้ำคงคา

การล่องเรือในแม่น้ำคงคาในเวลารุ่งอรุณ และช่วงพระอาทิตย์ขึ้น (Dawn & Sunrise) การล่องเรือในเวลาเย็นช่วงพระอาทิตย์ตก และการบูชาไฟริมฝั่งแม่น้ำคงคา ที่ท่าหอคัสคัมเมท (Dasaswamedh Ghat) นับว่าเป็นประสบการณ์ที่ยากจะลืมเลือน ถือว่าเป็นบรรยากาศที่หาไม่ได้จากที่อื่น (Really unique) มาตรฐานเกี่ยวกับงานเทศกาลดนตรีและ

พื่อนำซึ่งจัดขึ้นที่เมืองพาราณสีจัดว่าอยู่ในชั้นเยี่ยม
สินค้าที่เกี่ยวกับงานหัตถกรรมพื้นเมืองของเมือง
พาราณสีนับว่าเป็นสิ่งที่ดึงดูดความสนใจนัก
ท่องเที่ยวได้มาก และคุ้มค่าต่อการจับจ่ายซื้อหา

เมืองพาราณสีเปิดโอกาสอย่างดี สำหรับนัก
ท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่ต้องการอยู่เพื่อเรียนดนตรี
อินเดีย (Indian Classical Music) ทั้งในส่วน
การใช้เสียง (Vocal) และเครื่องดนตรี (Instru-
ments) เพื่อเรียนรู้ปรัชญาอินเดียโบราณ ธรรมเนียม
โยคะ ภาษาสันสกฤต และศาสนาฮินดู เป็นต้น
นับว่าเป็นโอกาสที่ดีสำหรับนักท่องเที่ยวที่จะอยู่
เมืองพาราณสีเพื่อเรียนรู้พระพุทธรศาสนาและ
ธรรมเนียม เส้นทางเข้าสู่เมืองพาราณสีจากส่วนอื่น ๆ
ของโลกและจากภายในอินเดียเอง (เช่น ความ
สะดวกเกี่ยวกับวีซ่า ตัวเครื่องบินและรถไฟ) นับว่า
อยู่ในเกณฑ์ที่ดี

การเชื่อมโยงระหว่างเมืองพาราณสีกับ
สถานที่ท่องเที่ยวอื่น ๆ ทั้งทางอากาศและรถไฟ การ
อำนวยความสะดวกด้านการสำรองที่นั่งทางอากาศ
และทางเรื่อนับว่าเพียงพอแล้วกับความต้องการ
ของนักท่องเที่ยว คุณภาพของโครงสร้างพื้นฐาน

(Basic Infrastructure) เช่น สภาพถนน ความ
สะดวกทางด้านขนส่ง การติดต่อสื่อสาร การไฟฟ้า
ที่พัก (Lodge / Guest house / Hotel) คุณภาพ
และความหลากหลายของอาหารจัดว่าดี (และ
เพียงพอ) การกำจัดสิ่งปฏิกูล เครื่องอำนวยความสะดวก
สะดวกต่อการดูแลสุขภาพ สิ่งอำนวยความสะดวก
เกี่ยวกับการให้บริการทางด้านไปรษณีย์ และการ
ธนาคาร (ความสะดวกเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยน
เงินตรา)

ความสะดวกในการจับจ่ายซื้อสินค้า ที่เป็น
งานหัตถกรรมพื้นบ้านโดยเฉพาะรายการที่ขึ้นชื่อ
สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการบันเทิง ได้ถูกแสดง
ไว้อย่างเด่นชัดแล้วในสถานที่ที่เหมาะสม ความ
ปลอดภัยและการให้ความคุ้มครองต่อนักท่องเที่ยว
ทัศนคติของคนที่อยู่ในพื้นที่ที่มีต่อนักท่องเที่ยวที่
เมืองพาราณสี จัดว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ศูนย์ข้อมูล
ข่าวสารสำหรับนักท่องเที่ยว จัดอยู่ในเกณฑ์ที่ได้รับ
ความร่วมมือเป็นอย่างสูง คุณภาพของสภาพสิ่ง
แวดล้อมทางธรรมชาติและความสะดวกทั้งในรอบ ๆ
ตัวเมืองพาราณสีกำลังจัดไว้ให้อยู่ในระดับเป็น
อย่างดี

สันสกฤตปริวรรต

ภาษาดีที่ควรรู้ : ยอดนิทานสันสกฤตพบภาษาข่อยคิดพร้อมคติธรรม
punarmūṣako bhava !! ฤณีกับ..หนู !! pūnarmūṣako bhava

โดย.. ดร.พระหัตถ์ กิตติคุณโท (ประกิจ)
พธ.บ., M.A. (Skt.), Ph.d.(Skt.) B.H.U.
จกน.. संस्कृत ज्ञान ज्योतिः

พยัญชนะในภาษาสันสกฤต

พยัญชนะทั้งหมดถูกจัดไว้เป็นกลุ่ม เรียกว่า วรรณ มีดังนี้

วรรณที่ ๑	เรียกว่า	ก - วรรณ	คือ	क	ख	ग	घ	ङ
				ग	ख	ग	घ	ङ
				ka	kha	ga	gha	ṅa
วรรณที่ ๒	เรียกว่า	จ - วรรณ	คือ	च	छ	ज	झ	ञ
				च	छ	ज	झ	ञ
				ca	cha	ja	jha	ña
วรรณที่ ๓	เรียกว่า	ฎ - วรรณ	คือ	ट	ठ	ड	ढ	ण
				ट	ठ	ड	ढ	ण
				ṭa	ṭha	ḍa	ḍha	ṇa
วรรณที่ ๔	เรียกว่า	ด - วรรณ	คือ	त	थ	द	ध	न
				त	थ	द	ध	न
				ta	tha	da	dha	na
วรรณที่ ๕	เรียกว่า	ป - วรรณ	คือ	प	फ	ब	भ	म
				प	फ	ब	भ	म
				pa	pha	ba	bha	ma

พยัญชนะเสทรวรรค

พยัญชนะอรรธสระ เรียกว่า **अन्तःस्थ वर्ण** (กึ่งสระ) คือ

य	र	ल	व
य	र	ल	व
ya	ra	la	va

พยัญชนะอุมมะ เรียกว่า **ऊष्म** (ไอน้ำ) คือ

श	ष	स	ह
श	ष	स	ह
Śa	Ṣa	Sa	ha

พยัญชนะตัวสุดท้ายของวรรคทั้ง ๔ เรียกว่า **अनुनासिक** คือ

ङ	ञ	ण	न	म
ङ	ण	न	म	
ṅa	ña	ṇa	na	ma

สระในภาษาสันสกฤต

๑. สระเสียงสั้น (รัสสระ) คือ

अ	इ	उ	ऋ	ऌ
अ	इ	उ	ऋ(ऱि)	ऌ(ऱि)
a	i	u	r̥	l̥

๒. สระเสียงยาว (ทีฆะ) คือ

आ	ई	ऊ	ऋ	ए	ऐ	ओ	औ
आ	ई	ऊ	ऋ(ऱि)	ए	ऐ	ओ	औ
ā	ī	ū	r̄	e	ai	o	au

* ส่วน अं จัดเป็นเสียง ไม่จัดเป็นสระ เรียกว่า "अनुस्वार" *อนุस्वार* แปลว่า ไปตามสระกล่าวคือ अं ต้องอาศัยสระอื่นจึงจะออกเสียงได้

** ส่วน अः นั้น ไม่จัดเป็นสระ จัดเป็นเสียงเช่นเดียวกัน เรียกว่า "विसर्ग" *วิสर्ग*

*** สระทั้ง 13 ตัวนั้นเมื่ออยู่พยางค์ต้นของคำ จะมีรูปคงเดิม เช่น

अलकः		आनन्दः	
alakah	= hair	ānandah	= joy, delight
अलकः		आननृत्तः	
अलकः		अदकम्	
alakah	= The moon	adakam	= water
अनृत्तः		अनृत्तम्	
ईक्षकः		उपदेशकः	

ṭikṣakah = looker

อิกฺษกะ:

एकचर

ekacara = moving

เอกจร

upadeśakah = An instructor

อุปเทศก:

ऐकागारिकः

aikāgārikaḥ = a thief

ไอกาการิก:

***สระเท่านั้นเมื่อถูกนำไปประสมกับพยัญชนะจะเปลี่ยนรูปไปจากเดิม เช่น

विद्या

vidyā = knowledge

วิทฺยา

भोग

bhoga = enjoyment

โภก

तुला

tulā = balance

ตุลา

स्तुति

stuti = praise

สตฺติ

शिष्य

śiṣya = a pupil

ศิษฺย

बालिका

bālikā = a girl

บาลิกา

भोज

bhoja = Name of the king

โภช

चातक

cātaka = Name of a bird

จาทก

स्तेन

stena = a thief

สตฺน

वैयाकरण

vaiyākaraṇa = a grammarian

ไวยากรณ

पुनर्मूषको भव "ण्मिर्गिभ...हन्" pūnarmūṣako bhava

⇒ एकस्मिन् वने एकः आश्रमः आसीत् .

ekasmin vane ekaḥ āśramah āsīt . เอกสมิณฺ วเน เอก: อาศรม: อาสีत् . There was a hermitage in a forest . ยังมีอาศรมณฺมีอยู่ในป่าแห่งหนึ่ง.

⇒ तत्र एकः मुनिः अवसत् .

tatra ekaḥ muniḥ avasat . ตत्र เอก: มุนิ: อาวสत् . A saint lived there. ญิณฺคนหนึ่งพำนักอยู่ ณ ที่นั้น.

⇒ सः मुनिः योगविद्यायाम् अतिनिपुणः आसीत् .

saḥ muniḥ yogavidyāyām atinipuṇaḥ āsīt . ส: มุนิ: โยควิทฺยชยามฺ อติณิปุณ: อาสีत् . Muni was very perfect in Yoga . ญิณฺคนั้นเป็นผู้มีความสมบูรณฺแห่งโยคะทั้งหลย.

⇒ एकदा एकः मूषकः योगसिद्धेः क्रोडं प्राविशत् .

ekadā ekaḥ mūṣakaḥ yogasiddheḥ kroḍaṁ prāviśat . เอกดา เอก: มุชค: โยคสิคฺคเษ: โกรจนฺํ ปฺราวิศत् . Once a mouse entered the lap of Muni. ครึ่งหนึ่ง ยังมีหนูตัวหนึ่ง เข้ามาอยู่ใกล้คักของญิณฺ.

⇒ मुनिः अपश्यत् यत् विडालः तं खादितुम् आगच्छति .

muniḥ apaśyat yat viḍalaḥ taṁ khāditum āgacchati . มุนิ: อปศฺยत् ยत् วิจาล: ตํ ขาคิตฺมุ อคจฺจติ . Muni saw that a cat is coming there to eat him . ญิณฺ เห็นแมวกำลังย่งมาเพื่อจะกินหนูตัวนั้น.

⇒ सः मूषकम् अवदत् --- “ त्वम् अपि विडालः भव ” .

saḥ mūṣakam avadat --- “tvam api viḍalaḥ bhava” . ส: มุชคฺมฺ อาวคฺต --- “ตฺวम् อปิ วิจาล: ภว” . He spoke to the mouse --- “you also become a cat” . ญิณฺ พูดกับเจ้าหนูนึอยตัวนั้นว่า --- “หนูนึอย..เจ้าจงกลยเป็นแมวเตี๋ยนึ” .

➡ **मुनेः योगबलेन मूषकः तत्क्षणं विडालः अभवत् .**

muneḥ yogabalena mūṣakaḥ tatskṣaṇaṁ viḍālaḥ abhavat . มุเน: โยคพลเลน มูษค: ตตฺถุณนํ
 วิจาล: อภาว . He became a cat at once with Muni's power of Yoga . ด้วยพลังแห่งโยคะ
 ของฤๅมิ หนูจึงกลายเป็นแมว ณ เวลานั้น .

➡ **एकस्मिन् दिने विडालः धावित्वा मुनेः समीपम् आगच्छत् .**

ekasmin dine viḍālaḥ dhāvītva muneḥ samīpam āgacchat . เอกสมฺมิมฺ ดิน วิจาล: อภาวฺวา มุเน:
 สมิปมฺ อากคฺชตฺ . Once day the cat ran to Muni. อยู่มาวันหนึ่ง แมวตัวนั้น วิ่งเข้าไปหาฤๅมิ .

➡ **मुनिः अपश्यत् यत् कश्चित् कुक्कुरः विडालं हन्तुम् आगच्छति .**

Muniḥ apaśyat yat kaścit kukkuraḥ viḍālaṁ hantum āgacchati . มุเน: อปศฺยตฺ ยตฺ กศฺชิตฺ กุกฺกูร:
 วิจาลํ หนตฺมฺ อากคฺชติ . Muni saw that a dog was coming to kill the cat . ฤๅมิมองเห็นสุนัข
 ซึ่งกำลังมาเพื่อฆ่าแมวตัวนั้น .

➡ **मुनिः अकथयत् -- “त्वमपि कुक्कुरः भव” .**

Muniḥ akathayat --- “tvamapi kukkuraḥ bhava” . มุเน: อกถยตฺ --- “ตฺวามฺปิ กุกฺกูร: ภา”
 Muni said--- “you also become a dog” . ฤๅมิกล่าวว่า --- “เจ้าจงกลายเป็นสุนัขเดี๋ยวนี” .

➡ **विडालः तत्क्षणम् एव कुक्कुरः अभवत् .**

viḍālaḥ tatskṣaṇam eva kukkuraḥ abhavat . วิจาล: ตตฺถุณนํมฺ เอว กุกฺกูร: อภาว . The cat became
 a dog at once . แมว..จึงกลายเป็นสุนัขทันที .

⇒ सः कुक्कुरः निर्भयम् इतस्ततः भ्रमति .

sah kukkuraḥ nirbhayam itastataḥ bhramati . ส : กุกฺกฺร : นีรฺภยมฺ อิตตฺตต : ภฺรมาติ . The dog walks hither and thither fearlessly . สุนัขตัวนั้นเดินไปมาด้วยความไม่หวาดกลัวซึ่งภัย .

⇒ एकदा स कुक्कुरः सिंहाद् भीतः मुनेः शरणम् आगच्छत् .

ekadā sa kukkuraḥ siṃhād bhītaḥ muneḥ śaraṇam āgacchat . เอกดา ส กุกฺกฺร : สิṃหาตฺ ภิีต : มุเน : ศรณมฺ อาทจฺจตฺ . Once the dog, being afraid of a lion, came in the shelter of Muni. ขณะนั้น สุนัขตัวนั้นกลัวสิงโตซึ่งเดินมาซึ่งที่พำนักของฤาษี .

⇒ मुनिः अवदत् --- “त्वम् अपि सिंहः भव ” .

Muniḥ avadat --- “tvam api siṃhaḥ bhava” . มุนี : อาวตต --- “ตฺวมฺ อปิ สิṃห : ภว ” . Muni said --- “you also become a lion” ฤาษีจึงกล่าวว่ --- “เจ้าจงกลายเป็นสิงโต” .

⇒ मुनेः कृपया स कुक्कुरः सिंहः अभवत् .

Munehḥ kṛpayā sa kukkurah siṁhah abhavat . มุเน: กุฎปยา ส กุกกุร: สิห: อภาวตุ . The dog became a lion with the kindness of a Muni . ด้วยความกรุณาของฤาษี สุนัขตัวนั้นจึงกลายเป็นสิงโต .

⇒ तं सिंहं दृष्ट्वा सर्वे मुनयः कथयन्ति स्म .

taṁ siṁhaṁ dṛṣṭvā sarve munayah kathayanti sma . ตံ สิหัง ฎุฎฐฏวาทา สรว มุนย: กถยนติ สฺม . Seeing that lion and all other Muni was used to say . จากการได้เห็นซึ่งสิงโตและสิ่งอื่น ๆ ฤาษี จึงถูกกล่าวว้ .

⇒ धन्यः एषः योगसिद्धिः, यस्य कृपया मूषकः सिंहः अभवत् .

thanyah eṣah yogasiddhiḥ, yasya kṛpayā muṣakah siṁhah abhavat . ธนย: เอม: โยคสิฎฐิ: , ยสุย ฎุฎปยา มุชค: สิห: อภาวตุ . This Muni is great with whole kindness that mouse has become a lion . ฤาษี..เป็นผู้มีความสำเร็จด้วยพลังแห่งโยคะและความกรุณาสูง หมู่จึงเป็นถึงสิงโตได้ .

⇒ एतच्छ्रुत्वा सिंहः अचिन्तयत् --- यावद् अयं मुनिः जीवति तावद् मम स्वरूपस्य अपकीर्तिः भविष्यति .

etacchrutvā siṁhah acintayat --- yāvad ayaṁ muniḥ jīvati tāvad mama svarūpasya apakīrtiḥ bhaviṣyati . เอตชฎุฎฐฏวาทา สิห: อจินตยตุ --- ยาวตุ อยं มุนิ: จีวติ ตาวตุ มม สวรูปสุย อปกีรุติ: ภวิษยติ . Muni hears this lion thought --- As long as this Muni is alive, I shall be dishonoured . ฤาษีได้รู้ซึ่งความคิดของสิงโต..ว้ --- “ความใดที่ฤาษี มีชีวิตอยู่ เราจะไม่ใช่อดรง ล้อท่าน” .

⇒ अतः अहम् मुनिं मारयित्वा निश्चिन्तः भवामि .

ataḥ aham muniṁ mārayitvā niścintah bhavāmi . อต: อหम् มุนิं มรายิตวาทา นิสฐินต: ภวามิ . So, to kill the Muni, I shall become to get a freedom . ดังนั้น, ข้าเสียซึ่งฤาษี, เราจักเป็นผู้มีอิสรภาพ .

⇒ एतच्चिन्तयित्वा सः सिंहः मुनिम् मारयितुम् आगच्छत्

etaccintayitvā saḥ siṁhaḥ munim mārayitum āgacchat. เอตच्चินฺตยิตฺวาท: ส: สิंह: มุนิม มารยิตฺตุม อาทจฺจต . Then thought like this, the lion came to kill Muni . เมื่อคิดดั่งนั้นแล้ว สิงโตตัวนั้น จึงเข้ามาเพื่อฆ่าฤาษี.

⇒ मुनिः तस्य दुर्भावं ज्ञात्वा अशपत्-----“मूढ ! त्वम् कृतघ्नः असि , अतः त्वम् पुनः मूषकः भव ” .

Muniḥ tasya durbhāvaṁ jyātvā aśapat --- “mūḍha! tvam kṛtaghnaḥ asi, ataḥ tvam punaḥ mūśakaḥ bhava” . มุนิ: ตสฺย ตฺรฺภาวํ จฺยฺตฺวาท: อสฺปตฺ -- “มูढ ! ตวम् กฤตฆฺน: อสิ, อต: ตวम् ปุเน: มุชค: ภว” . Knowing its enemy, Muni cursed him--- “Oh fool ! you are ungrateful, therefore, you become a mouse again” . จากการได้รู้ซึ่งความเป็นศัตรูต่อฤาษี ฤาษีจึงสาปสิงโตว่า --- “ดูกร ! เจ้าสิงโตผู้โง่เงา, เจ้าเป็นผู้อกตัญญู. ดั่งนั้น, เจ้าจงกลับเป็นหนูตัวเดิม” .

⇒ मुनेः वचनान्तरम् सिंहः पुनः मूषकः अभवत् .

Muneḥ vacanāntaram siṁhaḥ punaḥ mūśakaḥ abhavat . มุน: วจนानฺตรมฺ สิंह: ปุเน: มุชค: อทวต . By Muni's words, the lion again became a mouse . ด้วยคำสาปของฤาษี เจ้าสิงโตจึง กลับมาเป็นหนูอย่างเดิม.

ภาพกิจกรรม

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา

ไมษายน - มิถุนายน 2546

๑. คณะสงฆ์จังหวัดนครราชสีมา ร่วมกับส่วนราชการ ประชุม เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาเสพติด ของจังหวัดนครราชสีมาตามนโยบายของรัฐบาล ห้องธรรมศาลา

๒. พิธีปฐมฤกษ์เปิดภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๔๖ ของมหาวิทยาลัยฯ วิทยาเขต นครราชสีมา อาคารเรียนชั้น ๖

๓. ข้าราชการ พ่อค้า ประชาชนและคณะอุบาสก อุบาสิกาชาวอำเภอลำทะเมนชัย (บ้านลำทะเมนชัย) ทำบุญตักบาตรกับคณะสงฆ์จังหวัดนครราชสีมาและ เยาวชนบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนที่ได้เดินจงกรมมาพัก บั๊กกลดปฏิบัติธรรม ณ วัดศิริชัย บ้านลำทะเมนชัย กิ่งอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

๔. มหาวิทยาลัย ฯ วิทยาเขตนครราชสีมา จัดสอบ (Entrances) คัดเลือกพระภิกษุ สามเณรที่มาสมัครเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ ๑ และชั้นปีที่ ๓ ห้องธรรมศาลา

๕+๖. รองอธิการบดี จิตยาเขตนครราชสีมาเข้าร่วมประชุม เรื่อง การจัดการศึกษาของ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ณ ตึกสหประชาชาติ (Escap Hall) พร้อมด้วย คณาจารย์ประจำทุกท่าน หลังจากเสร็จสิ้นการประชุมได้ถ่ายภาพร่วมกัน

๗. พระมหาคำภีร์ ภูวิสิโล ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์นครราชสีมา ประชุมหัวหน้าสาขาและหัวหน้าฝ่ายของวิทยาลัยสงฆ์นครราชสีมา ห้อง ๓๐๗

๘. พระศรีธรรมภรณ์ รองอธิการบดี จิตยาเขตนครราชสีมาประชุมคณะกรรมการประจำ จิตยาเขตนครราชสีมา ห้อง ๓๐๗

๙+๑๐. นิติจัดให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารองค์กรนิสิตชุดใหม่ประจำปี การศึกษา ๒๕๔๖ "มีบัตรมิลิตรี" ณ ห้องธรรมศาลา

๑๑. พระธรรมวงรณนายก ประธานสภาวิทยาเขต นครราชสีมาและตัวแทนผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนิสิต เป็นต้นว่า พระครูสังฆรักษ์ สมจิต พุทธิวิริโย ผู้ช่วยอธิการบดี ฝ่ายวิชาการ ร่วมอวยพรและส่งพระมหาเหมือน อุปมงคลโร ผู้ช่วยอธิการบดี ฝ่ายบริหาร ณ สนามบินดอนเมือง ในโอกาสเดินทางไปศึกษาต่อระดับปริญญาเอก ณ ประเทศอินเดีย

๑๒. พระครูสังฆรักษ์ สมจิต พุทธิวิริโย ผู้ช่วยอธิการบดี ฝ่ายวิชาการ พระมหาพุทธณา นราสโภ รก.ผอ.สำนักงาน วิทยาเขตนครราชสีมา พระมหาคำภีร์ ภูริสีโล ผอ.วิทยาลัยสงฆ์นครราชสีมาและพระมหาวินัยยิกนตจาโร เจ้าหน้าที่วิเคราะห์แผนและนโยบาย ร่วมอวยพรและถ่ายภาพก่อนจะเข้าเช็คอิน (Check in) ก่อนขึ้นเครื่องกับท่านพระมหาเหมือน อุปมงคลโร ผู้ช่วยอธิการบดี ฝ่ายบริหาร ในโอกาสเดินทางไป ศึกษาต่อระดับปริญญาเอกที่ประเทศอินเดีย ณ สนามบินดอนเมือง กรุงเทพมหานคร

๑๓. นิสิตหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู รุ่นที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๕๖ เข้าร่วมพิธีปฐมฤกษ์เปิด ภาคเรียน ณ ห้องธรรมศาลา

๑๔+๑๕. ประชุมผู้บริหาร คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยฯ วิทยาเขตนครราชสีมาทุกส่วนงาน เพื่อจัดเตรียมเอกสารข้อมูลจัดทำ รายงานศึกษาตนเอง (SSR) ในการ ตรวจสอบประเมินคุณภาพการศึกษา ภายใน ห้อง ๓๐๗

๑๖+๑๗. พระธรรมวรนายก เจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมา ประธานพิธีเปิดโครงการอบรมครูสอนพระปริยัติธรรม จังหวัดนครราชสีมา ปี ๒๕๔๖ ณ หอประชุมวัดป่า พระอารามหลวง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

๑๘. อาจารย์เฉลิม เชื้อทองกลาง หัวหน้าสาขาหลักสูตรและการสอนจัดนิเทศการศึกษาภายใน คณะครุศาสตร์ให้กับนิสิต วันที่ ๒๐ มิถุนายน/คณะพุทธศาสตร์ วันที่ ๓๐ มิถุนายน/คณะมนุษยศาสตร์ วันที่ ๒๔ มิถุนายน/และคณะสังคมศาสตร์ วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๖ ห้องธรรมศาลา

๑๙. นางสาวมุกดา ดันทุลกนกรัตต์ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดและเทคโนโลยีสารสนเทศ บรรยายพิเศษเรื่อง การใช้ห้องสมุดให้นิสิตในงานนิเทศการศึกษาประจำปีการศึกษา ๒๕๔๖ ห้องธรรมศาลา

๒๐. นายกิตติพัฒน์ สุวรรณศิริเมธี เจ้าหน้าที่ทะเบียนและวัดผล บรรยายพิเศษเรื่องการลงทะเบียน การโอนย้ายคณะ ให้กับนิสิตในงานนิเทศการศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๕๔๖ ห้องธรรมศาลา

๒๑. ดร.จำเริญรัตน์ เจือจันทร์ มหาวิทยาลัย
วงษ์ชวลิตกุล บรรยายพิเศษเรื่อง เทคนิค
การศึกษาระดับอุดมศึกษาให้กับนิสิต
มหาวิทยาลัยฯ วิทยาเขตนครราชสีมา
ในงานพิธีปฐมฤกษ์เปิดภาคเรียนปีการศึกษา
๒๕๔๖ อาคารเรียนชั้น ๖

๒๒. พระครูสังฆรักษ์ สมจิต พุทธวิริโย
ผู้ช่วยอธิการบดี ฝ่ายวิชาการพมปะนิสิต
มหาวิทยาลัยฯ วิทยาเขตนครราชสีมา
ในงานพิธีปฐมฤกษ์เปิดภาคเรียนปีการศึกษา
๒๕๔๖ อาคารเรียนชั้น ๖

๒๓. พระศรีธรรมภรณ์ รองอธิการบดี
วิทยาเขตนครราชสีมา ประธานที่ประชุม
คณะกรรมการประจำวิทยาเขตนครราชสีมา
ห้อง ๓๐๑

๒๔. คณะกรรมการนิสิตประชุมคณะ
อนุกรรมการโครงการจัดประชุมร่วมองค์กร
นิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย ครั้งที่ ๒ ห้อง ๒๐๐๓

๒๕. ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่
และนิสิตมหาวิทยาลัยฯ วิทยาเขต
นครราชสีมาในงานพิธีไหว้ครูประจำ
ปีการศึกษา ๒๕๔๖

ตารางข่าวสารสนเทศรายณั้สัญจ

ลำดับ บ้ำว	วัน เดือน ปี	กิจกรรม
๑.	๑-๓๐ เมษายน ๒๕๕๖	มหาวิทยาลัยมหาลั้จุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาลัยเรตนครราชสั้มาเป็ดรับสั้มั้ครพระภั้กุสุลามาเณรเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาดั้วีรั้ชั้นปีที่ ๑ และจั้ันปีที่ ๓ ซึ่งในแต่ละวันจะมีเจ้าหน้าทั้มารับสั้มั้ครตั้งแต่เวลา ๑๓.๐๐-๑๔.๓๐ น. ณ สั้นั้งานวิธาการ อาคารเรยั้นจั้ัน ๒
๒.	๒๔ เมษายน ๒๕๕๖	มหาวิทยาลัยมหาลั้จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิธาเรตนครราชสั้มาได้จั้ดประชุมคณะกรรมาการประกั้นคุณภาพการศึกษาศั้งมีพระศั้วีธรรมาภรณ์ รองอธิการบดี เป็นประธาน เพื่่อจั้ดเรยั้มเอกสารภาरणงานของแต่ละสั้นั้งานให้มีความพร้อมรอรับการประกั้นคุณภาพการศึกษากายในระหวั้งวันที่ ๔-๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ณ ห้อง ๓๐๗ อาคารเรยั้นจั้ัน ๓
๓.	๒๕ เมษายน ๒๕๕๖	<p>กิจกรรมที่ ๑ ประชุมคณะกรรมาการโครงการอบรมผู้สั้มั้ครเข้าศึกษาต่อระดับจั้ันปีที่ ๑ โดยมีท่านพระมหาพุทธณา นราสโกวิธาการผู้อั้นวยการสั้นั้งานวิทยาเรตนครราชสั้มาเป็นประธานที่ประชุมและหัวหน้าสาขาวิชาทั้ง ๔ ท่าน เพื่่อวิธิกษานาแนวทางการจั้ดอบรมให้สั้มั้ครผู้สั้มและให้ผู้เข้าสั้มั้ครรับการอบรมได้ความรู้ในวิธา ภาษาบาลั้ ภาษาอังกฤศ คณิตศาสตร์ และประวัติพุทธศาสนา ณ ห้องประชุม ๓๐๗ อาคารเรยั้นจั้ัน ๓</p> <p>กิจกรรมที่ ๒ ประชุมคณะกรรมาการบริหารโครงการหลักสูตรประกั้นดั้ยบั้ตรีวิชาศั้พศู ณ ห้อง ๓๐๗</p> <p>กิจกรรมที่ ๓ คณะสงฆ์จั้งหวัดนครราชสั้มาได้จั้ดประชุมประจำเดือนเมษายน เพื่่อทบทวนนโยบายการบริหารงานคณะสงฆ์ในเขตการปกครองจั้งหวัดนครราชสั้มา โดยมีพระธรรมวณายกเจ้าคณะจั้งหวัดนครราชสั้มา เป็นประธานที่ประชุม ในการนี้</p>

ลำดับ ข่าว	วัน เดือน ปี	กิจกรรม
		มีเจ้าคณะอำเภอ รองเจ้าคณะอำเภอ เลขาธิการฯ และส่วนราชการที่รับผิดชอบงานการศึกษาเข้าร่วมประชุมด้วย ซึ่งการประชุมของคณะลงมติว่าจะจัดให้มีการประชุมประมาณวันที่ ๒๕ ของทุกเดือน ณ ห้องธรรมศาลา อาคารเรียนมหาวิทยาลัยฯ วิทยาเขตนครราชสีมา
๔.	๑ พฤษภาคม ๒๕๔๖	พิธีปฐมนิเทศเปิดโครงการอบรมผู้สมัครเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ ๑ โดย พระครูสังฆรักษ์ สมจิต พุทธิวิริโย ผู้ช่วยอธิการบดี ฝ่ายวิชาการ และหลังจากทำพิธีเปิดแล้วจัดสอบรอบที่ ๑ ในรายวิชา ภาษาบาลี ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และประวัติพระพุทธศาสนา ซึ่งมีผู้มาสมัครเข้าศึกษาต่อในวันนั้น จำนวน ๒๓๗ รูป ณ ห้องธรรมศาลา เวลา ๑๓.๐๐ น. ถึง ๑๔.๓๐ น. และถ้ารู้เปิดสอบไม่ผ่านรายวิชาใดต้องลงทะเบียนอบรม จำนวน ๑๕ วันแล้วสอบรอบที่ ๒ ในวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๖ ในขณะที่ก็มีผู้สมัครสอบผ่านทุกท่านในรอบที่ ๒ ก็ขอแสดงความยินดีกับทุกท่าน
๕.	๑-๑๔ พฤษภาคม ๒๕๔๖	คณะกรรมการโครงการอบรมผู้สมัครเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ ๑ จัดอบรมสำหรับผู้สอบไม่ผ่านรอบที่ ๑ ตามรายวิชาที่กำหนด ณ ห้องธรรมศาลา ตั้งแต่เวลา ๑๓.๐๐-๑๖.๓๐ น. ทุกวัน
๖.	๖-๗ พฤษภาคม ๒๕๔๖	ผู้บริหาร คณาจารย์เดินทางเข้าร่วมประชุมเรื่อง การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัย และแนวทางการแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนในแต่ละวิทยาเขต ห้องเรียน ศูนย์การศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ซึ่งในการประชุมครั้งนี้จัดให้มีการบรรยายทางวิชาการและการประชุมกลุ่มย่อยของคณะสาขาวิชา เพื่อระดมความคิดและเสนอกลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ ณ ห้องประชุม ESCAP HALL กรุงเทพมหานคร
๗.	๘-๙ พฤษภาคม ๒๕๔๖	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ได้นัดประชุมพระพุทธศาสนบัณฑิตของวิทยาเขต จำนวน ๗๒ รูปเพื่อทำความเข้าใจในการเดินทางเข้ารับปริญญาในวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๔๖ ณ พุทธมณฑล

ลำดับ ข่าว	วัน เดือน ปี	กิจกรรม
๘.	๑๑ พฤษภาคม ๒๕๔๖	พระพุทธรศาสดรบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยเขตนครราชสีมาเข้าร่วมรับปริญญาพุทธศาสดรบัณฑิต จำนวน ๗๒ รูป ณ พุทธมณฑล
๙.	๑๔ พฤษภาคม ๒๕๔๖	คณะสงฆ์จังหวัดนครราชสีมา ร่วมกับหน่วยงานราชการของจังหวัดนครราชสีมาที่รับผิดชอบงานต่อต้านยาเสพติด ได้จัดประชุมเพื่อทำความเข้าใจในวิธีการและหาแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามนโยบายของรัฐบาล ณ ห้องธรรมศาลา อาคารเรียนมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา
๑๐.	๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๖	จัดสอบวัดผลผู้สมัครเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี รอบที่ ๒ ณ ห้องธรรมศาลา อาคารเรียนมหาวิทยาลัยฯ วิทยาเขตนครราชสีมา ตั้งแต่เวลา ๑๓.๐๐-๑๘.๓๐ น.
๑๑.	๑๗ พฤษภาคม ๒๕๔๖	พิธีปฐมฤกษ์เปิดภาคเรียน ประจำปีการศึกษา ๒๕๔๖ โดยมีพระเดชพระคุณพระธรรมวรนายก ประธานสภาวิทยาเขตนครราชสีมา เป็นประธาน นอกจากนี้ยังให้การบรรยายทางวิชาการซึ่งก็ได้รับความร่วมมือจากพระนิสิตชั้นปีที่ ๑-๔ ทุกคนเป็นอย่างดี นอกจากนี้ ทางมหาวิทยาลัยฯ วิทยาเขตนครราชสีมาก็ได้มีมนต์เจ้าอาวาสที่เป็นผู้ปกครองของพระนิสิตมาร่วมพิธีด้วย ก็ขออนุโมทนาขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ ซึ่งกิจกรรมเริ่มตั้งแต่ ๑๓.๐๐-๑๗.๓๐ น. ณ อาคารเรียนชั้น ๖
๑๒.	๒๓ พฤษภาคม ๒๕๔๖	ประชุมคณะกรรมการประจำวิทยาเขตนครราชสีมา โดยมีพระเดชพระคุณพระศรีธรรมภรณ์ รองอธิการบดี เป็นประธานที่ประชุมวัตถุประสงค์เพื่อทบทวนนโยบาย ปัญหาและอุปสรรคการจัดการเรียนการสอนในแต่ละสาขาวิชานอกจากนี้ก็เพื่อทำความเข้าใจกับบทบาทของมหาวิทยาลัยกับการพัฒนางานตามพันธกิจ ๔ ประการ คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการด้านพระพุทธศาสนาแก่สังคม และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ณ ห้องประชุม ๓๐๗ อาคารเรียนชั้น ๓

ลำดับ ข่าว	วัน เดือน ปี	กิจกรรม
๑๓.	๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๖	ประชุมคณะกรรมการนิสิต โดยมีพระครูสังฆรักษ์ สมจิต พุทธิวิริโย เป็นประธานวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจในบทบาทของกรรมการนิสิตและเตรียมการเลือกตั้งประธานกรรมการนิสิต ประจำปีการศึกษา ๒๕๔๖
๑๔.	๒๗ พฤษภาคม ๒๕๔๖	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จัดพิธีไหว้ครู ประจำปีการศึกษา ๒๕๔๖ และนอกจากนั้นยังจัดให้มีการบำเพ็ญกุศลแด่บูรพาจารย์ของมหาวิทยาลัยซึ่งท่านมีส่วนก่อตั้งวิทยาเขตนครราชสีมา แต่ปัจจุบันนี้ท่านได้มรณภาพและเสียชีวิตแล้วเพื่อเป็นการรำลึกนึกพระคุณของท่าน และนอกจากนี้ยังเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของไทยเรา ซึ่งมหาวิทยาลัยฯ จะจัดให้มีกิจกรรมการไหว้ครูทุกปีหลังเปิดภาคเรียนได้ประมาณ ๒-๓ สัปดาห์ และปีนี้จัดเวลา ๑๓.๐๐-๑๔.๓๐ น. ณ อาคารเรียนชั้น ๖
๑๕.	๑๑ มิถุนายน ๒๕๔๖	คณะกรรมการนิสิตจัดเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารองค์กรนิสิตมหาวิทยาลัยฯ วิทยาเขตนครราชสีมาซึ่งมีกลุ่มนิสิตได้ลงสมัคร ๒ กลุ่ม คือ (๑) กลุ่มสันติธรรม (๒) กลุ่มพุทธศาสตร์สร้างสรรค์และมีนิสิตได้มาใช้สิทธิ์เลือกตั้งโดยพร้อมเพรียงกัน ปรากฏว่ากลุ่มพุทธศาสตร์สร้างสรรค์ได้รับการเลือกตั้งเข้ามาเป็นผู้บริหารองค์กรนิสิตประจำปีการศึกษา ๒๕๔๖ ขอแสดงความดีใจและอวยพรให้การดำเนินกิจกรรมของนิสิตเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและประสบความสำเร็จตามที่กลุ่มคาดหวังและช่วยพัฒนาการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยและพัฒนาสังคมสืบไป เทอญ
๑๖.	๑๓ มิถุนายน ๒๕๔๖	ประชุมคณะกรรมการตรวจเอกสารออกฝึกภาคประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู รุ่นที่ ๕ ปีการศึกษา ๒๕๔๕ โดยมี ผศ.อัมพร นามเหล่า ประธานกรรมการในการตรวจ ณ ห้องประชุม ๓๐๗ อาคารเรียนชั้น ๓ เวลา ๐๘.๐๐ น. เป็นต้นไป

ลำดับ ข่าว	วัน เดือน ปี	กิจกรรม
๑๗.	๑๔ มิถุนายน ๒๕๔๖	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ได้จัดประชุมคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ทุกส่วนงาน ณ ห้องประชุม ๓๐๗ อาคารเรียนชั้น ๓ เพื่อเตรียมข้อมูลการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในซึ่งทางคณะกรรมการของมหาวิทยาลัยจะมา ตรวจสอบประเมินภายในระหว่างวันที่ ๔-๕ กรกฎาคม ๒๕๔๖ และ ในการประชุมครั้งนี้ได้รับความร่วมมือจากคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ ทุกส่วนงานด้วยความพร้อมเพรียงกัน อนุโมทนาบุญด้วยครับ.
๑๘.	๑ มิถุนายน ๒๕๔๖	<p>กิจกรรมที่ ๑ ประชุมกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของ มหาวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา เพื่อสอบถามการเตรียมข้อมูล รายงานการศึกษาตนเอง (SSR) ณ ห้องประชุม ๓๐๗</p> <p>กิจกรรมที่ ๒ ประมุขนิเทศหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู รุ่นที่ ๒ โดยมี พระมหาคำทิว์ ภูริสิโล ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ นครราชสีมา เป็นองค์ประธานและได้มีบุคคลากรทางการศึกษา บุคคลทั่วไปที่ต้องการเพิ่มวุฒิครู และนิสิตของมหาวิทยาลัย ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ ๔ และชั้นปีที่ ๕ เข้ามาสมัครเรียน เป็นจำนวนมากและทางคณะกรรมการบริหารโครงการได้กำหนด การศึกษา ๒ ภาค คือ ภาคเรียนที่ ๑ เป็นการศึกษาตามหน่วยกิต วิชา นั้น ภาคเรียนที่ ๒ เป็นการศึกษาออกฝึกประสบการณ์สอน ๕ หน่วยกิต ณ ห้องธรรมศาลา อาคารเรียนชั้นที่ ๑ ซึ่งได้รับความร่วมมือ จากนิสิตทุกท่านและคณะกรรมการบริหารโครงการด้วยดี</p>
๑๙.	๒๐ มิถุนายน ๒๕๔๖	คณะครุศาสตร์จัดนิเทศการศึกษาให้กับนิสิตภายในคณะครุศาสตร์ ซึ่งมีท่านอาจารย์เฉลิม เชื้อทองกลาง หัวหน้าสาขาวิชาหลักสูตร และการสอนเป็นผู้ดำเนินการเพื่อแนะแนวการศึกษา เพื่อเปิดโอกาส ให้คณาจารย์ที่ปรึกษาได้พบกับนิสิต เพื่อให้ให้นิสิตชั้นปีที่ ๑ และ รุ่นที่ได้พบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางด้านการศึกษาระหว่างกัน เพื่อให้ให้นิสิตได้เข้าใจกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย เพื่อให้ให้นิสิตเข้าใจบทบาทของตนเองและสามารถปรับตัวเข้ากับ สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยได้

ลำดับ ข่าว	วัน เดือน ปี	กิจกรรม
๒๐.	๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๖	คณะพุทธศาสตร์จัดนิเทศการศึกษาให้กับนิสิตภายในคณะพุทธศาสตร์ ซึ่งมีท่านอาจารย์อัมพร เจือจันทร์ หัวหน้าสาขาวิชาพระพุทธศาสนา เป็นผู้ดำเนินการเพื่อแนะแนวการศึกษา เพื่อเปิดโอกาสให้คณาจารย์ที่ปรึกษาได้พบกับนิสิต เพื่อให้ให้นิสิตชั้นปีที่ ๑ และรุ่นที่ได้พบปะ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางด้านการศึกษาระหว่างกัน เพื่อให้ให้นิสิตได้เข้าใจกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย เพื่อให้ให้นิสิตเข้าใจบทบาทของตนเองและสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยได้
๒๑.	๒๙ มิถุนายน ๒๕๔๖	คณะมนุษยศาสตร์จัดนิเทศการศึกษาให้กับนิสิตภายในคณะมนุษยศาสตร์ ซึ่งมี ท่านอาจารย์ประพันธ์ นิกะระโทก หัวหน้าสาขาวิชาภาษาต่างประเทศ เป็นผู้ดำเนินการเพื่อแนะแนวการศึกษา เพื่อเปิดโอกาสให้คณาจารย์ที่ปรึกษาได้พบกับนิสิต เพื่อให้ให้นิสิตชั้นปีที่ ๑ และรุ่นที่ได้พบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางด้านการศึกษาระหว่างกัน เพื่อให้ให้นิสิตได้เข้าใจกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย เพื่อให้ให้นิสิตเข้าใจบทบาทของตนเองและสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยได้
๒๒.	๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๖	คณะสังคมศาสตร์จัดนิเทศการศึกษาให้กับนิสิตภายในคณะสังคมศาสตร์ ซึ่งมี ดร.พระมหาอภิรัช อมมขโย หัวหน้าสาขาวิชารัฐศาสตร์เป็นผู้ดำเนินการเพื่อแนะแนวการศึกษาเพื่อเปิดโอกาสให้คณาจารย์ที่ปรึกษาได้พบกับนิสิต เพื่อให้ให้นิสิตชั้นปีที่ ๑ และรุ่นที่ได้พบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางด้านการศึกษาระหว่างกัน เพื่อให้ให้นิสิตได้เข้าใจกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย เพื่อให้ให้นิสิตเข้าใจบทบาทของตนเองและสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยได้
๒๓.	๒๑ มิถุนายน ๒๕๔๖	ประชุมคณะกรรมการประจำวิทยาเขตนครราชสีมา โดยมี พระศรีธรรมภรณ์ รองอธิการบดี เป็นประธานที่ประชุม ซึ่งมี วัตถุประสงค์เพื่อทบทวนนโยบาย มาตรการต่าง ๆ ในเรื่อง การจัดการเรียนการสอน เพื่อรับทราบปัญหาของการเรียน การสอนแต่ละสาขาวิชาและนำไปสู่การแก้ไข พัฒนาการเรียน การสอนให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานตามปรัชญา ปณิธาน และวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยสืบไป

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย งานสารบรรณ

ที่ นร 1002/ว 3

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. 10300

19 มกราคม 2533

เรื่อง คำอธิบายประกอบระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526
เวียน เลขที่การ ก.พ.

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี ที่ สร 0203/ว 64 ลงวันที่ 28 เมษายน 2526
สิ่งที่ส่งมาด้วย คำอธิบายประกอบระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526

คามหนังสือที่ย่างถึง สำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งเวียนระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526 มาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ นั้น

บัดนี้ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีอาศัยอำนาจตามความในข้อ 8 แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526 โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนายระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ได้กำหนดคำอธิบายประกอบระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526 ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และกรุณาแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) อภิลาศ โอสถานนท์

(นายอภิลาศ โอสถานนท์)

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
กองกฎหมายและระเบียบกลาง
โทร. 2822694

ที่/จนร./%1002/

สำนักนายกรัฐมนตรี
(บิต 1)
ทำเนียบรัฐบาล กทม. 10300

(บิต 1 บิตขึ้น 1)
19 มกราคม 2533
(บิต 1 บิตขึ้น 1)

เรื่อง

(บิต 1 บิตขึ้น 1)

เรียน

(บิต 1 บิตขึ้น 1)

อ้างถึง

สิ่งที่ส่งมาด้วย

.....
(บิต 1)

.....
(บิต 1)

.....
(บิต 1)

.....
(บิต 1 บิตขึ้น 1)

.....
(บิต 1)

-3 ขม.-

.....
(บิต 1)

.....
(บิต 1 บิตขึ้น 1)

.....
(บิต 2)

ขอแสดงความนับถือ

(บิต 2 บิตขึ้น 1)

( )

(บิต 1)

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (บิต 1)

กองกฎหมายและระเบียบกลาง (บิต 1)

โทร. 2822694

-2 ขม

- หมายเหตุ
1. “%” เท่ากับระแวง 1 เตะ
  2. ระเบียบที่ตามตัวอย่างเป็นการพิมพ์ที่กลัดโดยเครื่องพิมพ์ดีดหากส่วนราชการใดมีเหตุผลควรอาจปรับระเบียบพิมพ์ให้แตกต่างจากนี้ได้ตามความเหมาะสม

แบบคำสั่ง

(ตามระเบียบข้อ 16)

คำสั่ง (ชื่อส่วนราชการหรือตำแหน่งของผู้มีอำนาจที่ออกคำสั่ง)

ที่...../(เลขปีพุทธศักราชที่ออกคำสั่ง)

เรื่อง.....

(ข้อความ).....

ทั้งนี้ ตั้งแต่.....

สั่ง ณ วันที่..... พ.ศ. ....

(ลงชื่อ)

(พิมพ์ชื่อเต็ม)

(ตำแหน่ง)

ตัวอย่างการจำหน่ายของหนังสือราชการที่ฝากส่งทางไปรษณีย์ถึงผู้รับในประเทศ

ด่วนมาก

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตที่ 9/2521
ไปรษณีย์สำนักทำเนียบ 1

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล ชุดสี
กรุงเทพฯ 10300
ที่ นร 1002/93

เรียน ผู้อำนวยการกองกลาง
สำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงมหาดไทย
ถนนรัชฎางค์
กรุงเทพฯ
10200

(นางวัลลีย์ มหาเกษ)

เจ้าหน้าที่บริหารงานธุรการ 6

ระเบียบมหาเถรสมาคม

ว่าด้วยการจัดตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัด

พ.ศ. ๒๕๔๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ ตีรี้ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ มหาเถรสมาคมวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบมหาเถรสมาคมนี้ เรียกว่า “ระเบียบมหาเถรสมาคมว่าด้วยการจัดตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๑”

ข้อ ๒ ระเบียบมหาเถรสมาคมนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในแถลงการณ์คณะสงฆ์เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“การศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลี” หมายความว่า การศึกษาตามหลักสูตรพระปริยัติธรรมแผนกบาลีของคณะสงฆ์

“โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัด” หมายความว่า สถานที่ซึ่งจัดให้มีการเรียนการสอนตามหลักสูตรพระปริยัติธรรมแผนกบาลีของคณะสงฆ์ ที่ตั้งขึ้นตามเกณฑ์กำหนดในจังหวัดนั้น ๆ

“ผู้จัดการ” หมายความว่า เจ้าอาวาสวัดซึ่งเป็นสถานที่ตั้งของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัดนั้น ๆ หรือพระภิกษุที่เจ้าอาวาสมอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษร

“อาจารย์ใหญ่” หมายความว่า พระภิกษุผู้บริหารการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัด

ข้อ ๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า คณะกรรมการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัด ประกอบด้วยเจ้าคณะจังหวัด เป็นประธานคณะกรรมการ รองเจ้าคณะจังหวัด เป็นรองประธานคณะกรรมการ เจ้าคณะอำเภอ รองเจ้าคณะอำเภอของจังหวัดนั้น เป็นกรรมการ โดยมีเจ้าคณะใหญ่เป็นประธานที่ปรึกษา เจ้าคณะภาค รองเจ้าคณะภาค เป็นคณะที่ปรึกษา

ข้อ ๕ การจัดตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัด ให้ผู้จัดการยื่นหนังสือพร้อมทั้งแบบขอจัดตั้งตามแบบของกรมการศาสนาเสนอคณะกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัดพิจารณาให้เสร็จก่อนวันวิสาขบูชา แล้วนำเสนอแม่กองบาลีสนามหลวง เพื่อนำเสนอมหาเถรสมาคมอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติแล้วให้แม่กองบาลีสนามหลวงออกใบประกาศจัดตั้งและแจ้งกรมการศาสนาทราบ

ข้อ ๖ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัดประกอบด้วยคุณสมบัติ ดังนี้

๖.๑ เป็นสำนักศาสนา ที่มีการเรียนการสอนพระปริยัติธรรมแผนกบาลี มีนักเรียนส่งเข้าสอบและสอบได้ประโยคบาลีสนามหลวงติดต่อกัน ๓ พ.ศ. ขึ้นไป

๖.๒ เป็นสำนักศาสนาศึกษาที่มีการเรียนการสอนพระปริยัติธรรมแผนกบาลี ตั้งแต่ชั้นไวยากรณ์ถึงชั้นเปรียญธรรม ๔ ประโยค

๖.๓ มีครู-อาจารย์ ผู้ดำเนินการสอนครบทุกชั้นประโยค

๒.๔ มีนักเรียนเข้าสอบประโยคบาลีสนามหลวง ตั้งแต่ชั้นประโยค ๑-๒ ถึงชั้นเบญจธรรม ๔ ประโยค ไม่น้อยกว่า ๒๐ รูป มีผลการสอบได้ของนักเรียนมากพอสมควร

๒.๕ มีอาคารเรียนเป็นที่ลึบปายะ

๒.๖ มีบุคลากรทางการศึกษา คือ ผู้จัดการ อาจารย์ใหญ่ ครู นักเรียน

ข้อ ๗ ในจังหวัดเดียวกัน ถ้ามีสำนักศาสนศึกษาที่มีคุณสมบัติครบตามข้อ ๖ ให้จัดตั้งเป็นโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัด.....แห่งที่ ๑-๒-๓ ตามลำดับการจัดตั้ง

ข้อ ๘ จังหวัดที่มีนักเรียนน้อย จะรวมกันหลายจังหวัดจัดตั้งขึ้นเป็นแห่งเดียวกัน โดยใช้ชื่อว่าโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัด (ใส่ชื่อจังหวัดทุกจังหวัดที่รวมกันจัดตั้งต่อท้าย) ก็ได้ โดยให้เจ้าอาวาสที่โรงเรียนนั้นตั้งอยู่ หรือพระภิกษุที่เจ้าอาวาสมอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นผู้จัดการ

ข้อ ๙ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัดแห่งใด ที่มีจำนวนนักเรียนเข้าสอบและผลการสอบได้ของนักเรียนลดต่ำลงเกินควรติดต่อกันเป็นเวลา ๓ ปี ให้ยกเลิกสถานะของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัดแห่งนั้น โดยอนุมติของมหาเถรสมาคม

ข้อ ๑๐ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัดที่ถูกยกเลิกสถานะแล้ว วัสดุ ครุภัณฑ์ต่าง ๆ ที่ได้มาจากการจัดสรรหรืองบประมาณอุดหนุนให้อยู่ในการพิจารณาของคณะกรรมการ การศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัดดำเนินการ

ข้อ ๑๑ เพื่อให้การดำเนินงานและการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัด มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ ให้แม่กองบาลีสนามหลวงออกข้อบังคับ วางระเบียบ โดยไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย พระธรรมวินัย กฎมหาเถรสมาคม ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง มติ หรือประกาศมหาเถรสมาคม

ประกาศ ณ วันที่ ๑ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๒

(สมเด็จพระญาณสังวร)
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
ประธานกรรมการมหาเถรสมาคม

คำแนะนำ

เกี่ยวกับอาจารย์ของพระภิกษุสามเณร

ของ

สมเด็จพระธีรญาณมุนี เจ้าคณะใหญ่หนตะวันออก

วัดจักรวรรดิราชาวาส กรุงเทพมหานคร

โดย... ศูนย์ศุภพระปริยัตินิตยภัทกิจจังหวัดนครราชสีมา

- อย่าสะพายย่ามขึ้นป่า
- อย่าแบกร่ม
- อย่าเลิกชายจิวรขึ้นพาดไหล่
- อย่าคาบบุนนารีหรือเดินสูบบุนนารีตามถนน หรือที่สาธารณะ
- ออกนอกกุฏิหรือคณะ (หรือนอกเขตวัด) ให้ห่มจีวร แม้มีอังสะ ออกนอกกุฏิหรือคณะ ก็ไม่ควร
- การนุ่งห่มมิใช่เพื่อความสวยงาม แต่ควรจะระวังอย่าให้สกปรกเปรอะเปื้อนและส่งกลิ่น โดยเฉพาะเวลาออกนอกวัดหรือไปในพิธี ควรใช้สบงจีวรให้เป็นสีเดียวกัน หรือใกล้เคียงกันที่สุด อย่าให้ผิดสีกันจนดูไม่สุภาพเรียบร้อย
- เวลานุ่งห่มไม่ว่าในวัดหรือนอกวัดควรหาที่กำบังไม่ควรนุ่งห่มในที่เปิดเผย
- ถึงวันโกน ถ้าจะไปงานพิธีตอนเช้าไม่ต้องโกนศีรษะ ตอนบ่ายถ้าจะไปในงานพิธี จะต้องโกนก่อนจึงไป
- เวลาลงประชุม หรือไปงานพิธีควรไปถึงสถานที่ก่อนผู้ใหญ่ อย่าให้ผู้ใหญ่ไปรอผู้น้อย ความจริงผู้น้อยควรจะไปรอรับผู้ใหญ่จึงขอบด้วยระเบียบ
- เวลาไปในงานพิธีไม่ควรเดินไปถึงอาสนะแล้วนั่งลงเลยทีเดียว เป็นกิริยาไม่สุภาพ ควรคุกเข่าหน้าอาสนะแล้วเดินเข้าเข้าไปนั่ง
- ในงานพิธีถ้าเขาปูผ้าขาวกว้างยาวกว่าอาสนะ ออกมาไม่ควรเหยียบผ้าขาว ควรเดินเข้าเข้าไปจนถึงอาสนะแล้วจึงนั่ง
- ในงานพิธีเจริญพระพุทธมนต์ให้วางพัดข้างขวาวางยันข้างซ้ายเราเสมอไป
- ควรมีผ้ากราบติดย่ามไปในงานพิธีทุกครั้ง การใช้น้ำเจ็ดหน้าหรือผ้าอื่นรับของที่สตรีนำมาถวายเป็นการไม่สมควร
- การจับพัดในงานพิธีทั่วไปใช้มือขวา ถ้าบังสุกุลใช้มือซ้าย ส่วนมือขวาจับผ้ากุษาโยง อย่าเอนพัดโยหน้าโยหลัง ต้องตั้งให้ตรง แม้ก่อนหรือเสร็จพิธีแล้ว การถือพัดควรจะให้อยู่ในลักษณะสำรวมเสมอ อย่าถือต่ำหรือแกว่งไปมาเป็นกิริยาที่ไม่งาม
- ไม่ควรนั่งเสมอแถวเดียวกับผู้ใหญ่ ควรนั่งเอียงหรือแถวถัดลงมา ถ้าจำเป็นต้องนั่งแถวเดียวกันกับผู้ใหญ่ ควรนั่งทางซ้ายผู้ใหญ่
- ไม่ควรนั่งเบียดเสียดผู้ใหญ่ หรือใกล้เกินไป
- ไม่ควรพูดข้ามศีรษะผู้ใหญ่ คือยื่นคอไปพูดกับผู้อื่นที่อยู่ตรงข้ามกับเรา ซึ่งมีผู้ใหญ่คั่นอยู่ระหว่างกลาง
- ไม่ควรพูดทะเลาะกลางปล้อง คือผู้ใหญ่พูดยังไม่จบพูดแทรกขึ้นมาในระหว่าง
- ไม่ควรพูดคัดค้านผู้ใหญ่ตรง ๆ โดยลักษณะ

ไม่เคารพ

๒๐. เดินตามผู้ใหญ่ไม่ควรให้ใกล้นัก ห่างนัก ควรเดินเยื้องอยู่ข้างซ้ายท่านนิดหน่อยเสมอ ไม่ควรเดินเยื้องข้างขวา
๒๑. ไม่ควรเดินแซงขึ้นหน้าผู้ใหญ่ หรือเดินนำหน้าผู้ใหญ่ ถ้าจำเป็นจะต้องขึ้นหน้า ควรแซงให้ห่างมาก ๆ
๒๒. ถ้าเดินสวนทางกับผู้ใหญ่ ควรหลีกเลี่ยงหรือควรหยุดยืนอยู่และหันหน้ามาทางท่านให้ท่านผ่านไปก่อนแล้วจึงค่อยเดินต่อไป
๒๓. ถ้าเราเดินอยู่ รู้ว่าผู้ใหญ่เดินตามมาควรหยุดหลีกเลี่ยงให้ท่านเดินไปข้างหน้าเสียก่อน แล้วจึงเดินตามท่าน
๒๔. ผู้ถือคัมภีร์พระธรรม ไม่ควรเดินตามหลังพระผู้เทศน์ ควรถือออกหน้า ห่างพอสมควรและไม่ควรแบกถือคัมภีร์โดยอาการไม่เคารพ
๒๕. การนั่งร่วมพาหนะไปกับผู้ใหญ่ เช่นนั่งในรถในเรือไม่ควรนั่งอาสนะเดียวกันกับท่าน สำหรับในรถควรนั่งข้างหน้า ส่วนเรือควรนั่งข้างหลัง ถ้าจำเป็นต้องนั่งเคียงกับท่านควรนั่งข้างซ้ายให้ท่านนั่งข้างขวาเรา และควรไหว้ก่อนนั่งเสมอ
๒๖. การเดินนำทางผู้ใหญ่ไม่ควรนำตรง ควรเดินเฉียงข้างนำท่านไป
๒๗. ผู้ใหญ่ไม่กินร้อน เราก็ไม่ควรกินร้อนเดินตามท่านผู้ใหญ่ไม่สวมรองเท้า ก็ไม่ควรสวมรองเท้าเดินตาม
๒๘. ยืนพูดกับผู้ใหญ่ ที่ท่านไม่ได้สวมรองเท้าไม่ได้กินร้อน ถ้าเราสวมรองเท้าควรถอดรองเท้าลงจากรองเท้า และลดรูปทุกคราว
๒๙. ไม่ควรนั่งโดยอาการไม่เคารพพูดกับผู้ใหญ่ เช่นนั่งขัดสมาธิ หรือชันเข่าเป็นต้น
๓๐. อยู่ในบ้านหรือมิใช่วัดไม่ควรกราบไหว้พระผู้ใหญ่เพียงแต่ทำความสำรวมแสดงอาการเคารพเท่านั้น
๓๑. ผู้ใหญ่นั่งอยู่ จะเปิดปิดประตูหน้าต่าง หรือ

- เอื้อมหยิบของที่สูงกว่าศีรษะผู้ใหญ่ ควรไหว้หรือขอโอกาสก่อนทุกครั้ง
๓๒. ไม่ควรยื่นฉันทานอาหาร หรือยื่นดื่มน้ำ เป็นต้น ควรนั่งลงก่อนแล้วจึงยื่นหรือดื่ม
๓๓. เวลาฉันทานอาหารควรหม่ำและฉันให้เรียบร้อยทุก ๆ ครั้ง
๓๔. แม้อยู่ในกุฎหรือคณะ อย่านั่งผ้าเหน็บกระเดียดหรือนุ่งผ้าลอยชาย
๓๕. อย่าเอาผ้าอาบ อังสะ จีวร คล้องคอหรือพาดไหล่ เดินไปมา หรือปล้อยชายลงข้างหน้าข้างหลังไม่สมควร
๓๖. อย่าเอาผ้าอาบพันเอว
๓๗. เวลาจะเข้าประชุมหรือต่อหน้าผู้ใหญ่ หรือญาติโยมอย่างนั่งห้าวแรน หรือก้มหน้าเอนหลัง
๓๘. เวลาจะเปลี่ยนท่านั่งพับเพียบ จากขาหนึ่งไปขาอีกข้างหนึ่งให้คุกเข่าเปลี่ยนเท้าทั้งสองด้านหลังอย่าเปลี่ยนโดยเอารามาทางด้านหน้า
๓๙. อย่าเล่นหรือออกกำลังกายแบบคฤหัสถ์ เช่นหมากรุก โฟ้ ตะตะก้อ ชกมวย เป็นต้น ถ้าจะออกกำลังกาย ควรหาวิธีควรแก่สมณะสาธุป
๔๐. อย่าทดลองหรือใช้เครื่องนุ่งห่มหรือเครื่องประดับอย่างคฤหัสถ์ เช่น นาฬิกาข้อมือ รองเท้าหมวก เสื้อ กางเกง เป็นต้น
๔๑. เวลาลงท้าวตบสวดมนต์หรือเข้าประชุม ควรจัดนั่งเรียงแถวหน้ากระดาน ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย อย่างนั่งห่างกันไปเป็นหย่อม ๆ หรือแถวคดคูไม่เรียบร้อย
๔๒. เวลาเข้าหรือเลิกประชุม ไม่ควรแย่งกันเข้าหรือออก ควรให้โอกาสแก่พระผู้ใหญ่ตามลำดับอาวุโส
๔๓. เวลาไปในงานพิธีตนจะลุกจากอาสนะควรให้ประธานหรือหัวหน้าลุกก่อน นอกนั้นให้ลุกหรือออกตามลำดับจนถึงปลายแถวผู้อยู่ปลายแถวไม่ควรลุกออกไปก่อน

- ๔๙. ดอกไม้บูปเทียนที่ท่ายกท่ายิกาดถวายมา
ไม่ควรทิ้งขว้าง หรือวางไว้ในที่ไม่สมควร
ควรจะนำไปบูชาพระ
- ๕๐. อย่าทิ้งเศษกระตาะ หรือสิ่งของลงข้างหน้าต่าง
หรือจากชั้นบนลงมาชั้นล่างตามบริเวณวัดหรือ
ที่สาธารณะ เป็นกิริยาของผู้ไม่มีมารยาท
ควรหาที่ใส่แล้วนำไปทิ้งในที่ที่จัดไว้
- ๕๑. อย่าเปิดวิทยุเสียงดังให้ผู้อยู่ใกล้เคียดรำคาญ
- ๕๒. ให้ช่วยกันดูแลรักษาความสะอาด ภายในกุฏิ
ภายในคณะ และในบริเวณวัด อย่าดูตาย
- ๕๓. ไปในงานพิธีสวดมนต์ ในวัดหรือนอกวัด
ไม่ควรเอาหนังสือสวดมนต์แบบไปกางสวด

- หรือเอาหนังสือไปอ่าน หรือเอาตำราไปท่อง
เป็นกิริยาที่ไม่งาม
- ๕๔. เวลาฉันอาหารบิณฑบาต ต้องรอให้อิ่มหมด
ทุกรูปก่อนจึงอนุโมทนา-เสริงแล้วกราบพระ
ลูกจากที่นั่งพร้อมกัน
- ๕๕. ให้ช่วยกันสอดส่องผู้อยู่ในปกครองของตนตลอด
ผู้ที่มาพักหาอาศัย ให้เชื่อเพื่อต่อระเบียบ
ของคณะและของวัด
- ๕๖. ไปลา นายบวช โดยวาจาหรือโดยอักษร เป็น
สมบัติของผู้ศรัทธาปฏิบัติ
- ๕๗. อย่าสะพายกล้องถ่ายรูปในที่สาธารณะ
- ๕๘. อย่ารับเป็นมัคคุเทศน์พาคณะผู้ต่างชาติเที่ยว

ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ตามการรับรู้ของนิสิต และคณาจารย์พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ในด้าน ตัวมหาวิทยาลัย อาจารย์ บัณฑิตและนิสิต ตามการรับรู้ของนิสิตและนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา เพื่อเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยตามการรับรู้ของนิสิตที่มีชั้นปีที่ศึกษา คณะที่สังกัดและพื้นฐานการศึกษาแตกต่างกัน และเพื่อเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยตามการรับรู้ของนิสิตและนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นิสิตมหาวิทยาลัยมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ชั้นปีที่ ๑-๔ ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๔๕ ทั้งนิสิตหลักสูตร ปกติและนิสิตหลักสูตรพิเศษ จำนวน ๔๙๙ รูป และนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดนครราชสีมาที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๔๕ จำนวน ๕๐๙ รูป เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าชนิด ๕ ระดับที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way ANOVA)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดนครราชสีมา

๑. ต้องการศึกษาต่อ ๔๓๘ รูป คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๑ ของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม
๒. สถาบันที่ต้องการศึกษาต่อ
  - ๒.๑ มหาวิทยาลัยมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ร้อยละ ๓๐.๑
  - ๒.๒ มหาวิทยาลัยมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตอื่น ร้อยละ ๖.๗
  - ๒.๓ สถาบันการศึกษาอื่น ร้อยละ ๖๓.๓

ภาพลักษณ์ด้านตัวมหาวิทยาลัย

การรับรู้ของนิสิต อยู่ในระดับมาก ๗ ข้อ ระดับปานกลาง ๑๑ ข้อ

การรับรู้ของนักเรียน อยู่ในระดับมาก ๑๓ ข้อ ระดับปานกลาง ๕ ข้อ

ค่าเฉลี่ยสูงสุด ๕ ลำดับแรกของแต่ละกลุ่ม

- เป็นสถานศึกษาที่เหมาะสมสำหรับพระภิกษุสามเณร
- เปิดโอกาสให้ผู้มีรายได้น้อยเข้ามาศึกษา
- เป็นแหล่งวิชาการทางพระพุทธศาสนา
- เสริมสร้างความมั่นคงให้แก่พุทธศาสนา
- อาคารสถานที่กว้างขวาง
- มีความเป็นเลิศทางวิชาการด้านพระพุทธศาสนา

การรับรู้ของ	
นิสิต	นักเรียน
✓	✓
✓	✓
✓	✓
✓	✓
✓	
	✓

ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ๕ ลำดับแรกของแต่ละกลุ่ม

- มีสื่อการเรียนการสอนทันสมัยและเพียงพอ
- เป็นที่รู้จักของบุคคลทั่วไป
- มีความพร้อมรับ สวยาม สงบ น่าอยู่
- จัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ
- มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน
- ผลิตบัณฑิตได้มาตรฐานสากล
- บรรยากาศในมหาวิทยาลัยน่าเรียน

การรับรู้ของ	
นิสิต	นักเรียน
✓	✓
✓	✓
✓	✓
✓	
✓	
✓	✓
	✓

การรับรู้ของนิสิตอยู่ในระดับมาก ๓ ข้อ ระดับปานกลาง ๒๐ ข้อ

ค่าเฉลี่ยสูงสุด ๕ ลำดับแรก

๑. แต่งกายเหมาะสมกับการเป็นอาจารย์
๒. ใช้คำพูดเหมาะสมกับการเป็นอาจารย์
๓. มีความเป็นกันเองกับนิสิต
๔. มีความเป็นครู
๕. มีการศึกษาสูง

ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ๕ ลำดับ

๑. ใช้วิธีสอนที่หลากหลาย
๒. สอนสนุกไม่น่าเบื่อ
๓. ตรงต่อเวลา
๔. เสียสละเพื่อส่วนรวม
๕. เอาใจใส่นิสิตอย่างทั่วถึง

ภาพลักษณ์ด้านพุทธศาสตร์บัณฑิต

การรับรู้ของนิสิต อยู่ในระดับมาก ๑ ข้อ ระดับปานกลาง ๒๓ ข้อ

การรับรู้ของนักเรียน อยู่ในระดับมาก ๒๐ ข้อ ระดับปานกลาง ๔ ข้อ

ค่าเฉลี่ยสูงสุด ๕ ลำดับแรกของแต่ละกลุ่ม

๑. มีมนุษยสัมพันธ์ดี
๒. มีความเป็นประชาธิปไตย
๓. มีความรอบรู้พระธรรมวินัยดี
๔. มีความซื่อสัตย์สุจริต
๕. มีความอดทน
๖. มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองให้เทียบพร้อม
ด้านคุณธรรมและจริยธรรม
๗. เป็นผู้นำด้านจิตใจ

การรับรู้ของ	
นิสิต	นักเรียน
✓	✓
✓	✓
✓	✓
✓	
✓	
	✓
	✓

ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ๕ ลำดับแรกของแต่ละกลุ่ม

๑. มีความเคร่งครัดในพระธรรมวินัย
๒. เป็นผู้รอบรู้วิชาการ
๓. มีคุณภาพทัดเทียมกับบัณฑิตจากสถาบันอื่น
๔. เสียสละเพื่อส่วนรวม
๕. มีปฏิปทาน่าเลื่อมใส
๖. มีความสามารถในการแก้ปัญหา
๗. รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

การรับรู้ของ	
นิสิต	นักเรียน
✓	✓
✓	✓
✓	✓
✓	
✓	
✓	✓
	✓

ภาพลักษณ์ด้านนิสิต

การรับรู้ของนิสิต อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

การรับรู้ของนักเรียน อยู่ในระดับมาก ๙ ข้อ ระดับปานกลาง ๑๓ ข้อ

ค่าเฉลี่ยสูงสุด ๕ ลำดับแรกของแต่ละกลุ่ม

๑. ความเป็นประชาธิปไตย
๒. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี
๓. ช่วยเหลือสังคม
๔. มีความตั้งใจศึกษาเล่าเรียน
๕. มีความคิดริเริ่ม
๖. มีความรับผิดชอบ
๗. มีระเบียบวินัย
๘. มีความสามัคคี

การรับรู้ของ	
นิสิต	นักเรียน
✓	✓
✓	✓
✓	
✓	
✓	
	✓
	✓
	✓

ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ๕ ลำดับแรกของแต่ละกลุ่ม

๑. ตรงต่อเวลา
๒. มีความสามารถทางด้านวิชาการ
๓. มีระเบียบวินัย
๔. มีความสำรวมในสมณเพศ ประพฤติเรียบร้อย
๕. มีความรู้จริงในสาขาที่เรียน
๖. มีความสามารถในหลาย ๆ ด้าน
๗. มีความซื่อสัตย์สุจริตในการสอบ
๘. มีความรอบรู้ในหลาย ๆ ด้าน

การรับรู้ของ	
นิสิต	นักเรียน
✓	✓
✓	
✓	
✓	✓
✓	
	✓
	✓
	✓

การเปรียบเทียบสภาพลักษณะ
ตามการรับรู้ของนิสิตชั้นปีต่าง ๆ

๑. ด้านตัวมหาวิทยาลัย	แตกต่างกัน	๖	ข้อ	} นิสิตชั้นปีที่ ๑ มีการรับรู้ ที่มากกว่านิสิตชั้นปีอื่น ๆ
๒. ด้านอาจารย์	แตกต่างกัน	๑๗	ข้อ	
๓. ด้านพุทธศาสนบรรณคดี	แตกต่างกัน	๑	ข้อ	
๔. ด้านนิสิต	แตกต่างกัน	๓	ข้อ	

การเปรียบเทียบสภาพลักษณะ
ตามการรับรู้ของนิสิตคณะต่าง ๆ

๑. ด้านตัวมหาวิทยาลัย	แตกต่างกัน	๙	ข้อ	} 1. นิสิตคณะพุทธศาสตร์มี การรับรู้ที่มากกว่านิสิต คณะอื่น ๆ 2. นิสิตคณะมนุษยศาสตร์ มีการรับรู้ที่น้อยกว่านิสิต คณะอื่น ๆ
๒. ด้านอาจารย์	แตกต่างกัน	๑๕	ข้อ	
๓. ด้านพุทธศาสนบรรณคดี	แตกต่างกัน	๑๐	ข้อ	
๔. ด้านนิสิต	แตกต่างกัน	๑๙	ข้อ	

การเปรียบเทียบสภาพลักษณะ
ตามการรับรู้ของนิสิต คณะนักเรียนพระปริยัติธรรม

๑. ด้านตัวมหาวิทยาลัย	แตกต่างกัน	๑๗	ข้อ	} นักเรียนพระปริยัติธรรมมีการ รับรู้ที่มากกว่านิสิต
๒. ด้านพุทธศาสนบรรณคดี	แตกต่างกัน	๒๔	ข้อ	
๓. ด้านนิสิต	แตกต่างกัน	๒๒	ข้อ	

คำพิพากษา

โดย...พระมหาสมิทธ ติสฺรญาโณ
นิสิตคณะศุภศาสตร์ ชั้นปีที่ ๑

“ก๊อชโกล” เป็นชื่อของเด็กหนุ่มหน้าตาดีคนหนึ่ง ชีวิตของเขาค่อนข้างจะอาภัพโชคในเรื่องของทรัพย์สินสมบัติเอามาก ๆ เพราะตั้งแต่วันที่เขาสืบตามาตุโลก คำว่า ความสุขสบายทางกาย เขาไม่เคยได้สัมผัสมันเลยแม้แต่เพียงชั่วขณะหนึ่งถึงแม้ว่าก๊อชโกลจะประสบกับความยากลำบากเพราะความจนสักเพียงใดก็ตาม เขาก็ไม่เคยประพฤติตนเป็นคนชั่ว ไม่เคยสร้างปัญหาหรือความเดือดร้อนให้แก่เพื่อนมนุษย์ด้วยกัน เขาจนด้วยทรัพย์สินเงินทองก็จริง แต่เขาก็มีไม่เค**จนด้วยหัวใจเลย** ชอบช่วยเหลือเพื่อนบ้านด้วยแรงกายเท่าที่พอจะช่วยได้ เพราะเขาถือคติอยู่อย่างหนึ่งว่า “การทำบุญด้วยแรงกายนั้นไม่ต้องลงทุนอะไรเลย เหนื่อยหน่อยพักเดียวเดียวก็หาย เพราะฉะนั้น จึงไม่จำเป็นต้องตระหนี่ด้วยแรงกาย” และอีกอย่างหนึ่งที่เขาระงับอกอยู่ในสามัญสำนึกของเขาอยู่เสมอ ๆ ก็คือ “คนเราเลือกเกิดไม่ได้แต่เลือกที่จะเป็นคนดีได้” จากประโยคนี้นี้จะเห็นได้ว่าคนเรานั้นจะประพฤติตนเป็นคนดีหรือคนชั่ว ไม่ใช่เพียงเพราะการเกิดมาในตระกูลสูงส่งด้วยยศฐา

บรรดาคักดีและไม่ใช่เพียงเพราะการเกิดมาในตระกูลที่มีทรัพย์สินสมบัติ หรือโภคสมบัติมากมายก่ายกอง แต่คนเราทุกระดับชั้นไม่ว่าจะเป็นไพร่ฟ้ามหากษัตริย์หรือยากเข็ญใจ ก็มีโอกา**สที่จะประพฤติตนเป็นคนดีหรือคนชั่วได้เท่า ๆ กัน** เพราะฉะนั้น ก๊อชโกลจึงไม่เคยย่อห่อต่อการทำคุณงามความดีนั้นเลย ท่านทั้งหลายคงเคยได้ยินคำว่า “คนที่รวยรวยก็สุขแบบคนรวยรวย ส่วนคนที่จนจนก็สุขแบบคนจนจน” ก๊อชโกลจึงมีความสุขตามแบบฉบับของคนจนอย่างแท้จริง คนบางคนมีทรัพย์สินสมบัติเงินทองมากมายก็จริง แต่เขาไม่สามารถที่จะดำเนินชีวิตของตนเองให้มีความสุขได้ หรือจะมีความสุขบ้างก็ชั่วครั้งชั่วคราวเท่านั้น ซึ่งเป็นความสุขที่ฉาบฉวย เป็นความสุขที่ไม่มีความมั่นคงถาวร เพราะมันเป็นความสุขที่ซื้อมาด้วยเงินตรา มันจึงเป็นความสุขแบบที่มีรอยร้าวให้ต้องอุดอยู่ตลอดเวลา ซึ่งจะต้องใช้เงินตราที่ตนมีอยู่อุดรอยร่วนั้นอยู่ร่ำไป แต่การอุดรอยร่ว้อย่างนี้ไม่ว่าจะอุดสักเท่าไรก็ไม่วันเต็มหรือเพียงพอได้เพราะมันเป็นความสุขอันเกิดจากเหตุและปัจจัยภายนอก อันแตกต่างจาก

ความสุขของก้องไกล เพราะเป็นความสุขที่เกิดขึ้นมาจากข้างในจิตใจโดยแท้ จึงเป็นความสุขอันบริสุทธิ์ไร้สิ่งฉาบฉวยหรือสิ่งปกปิดทุกชั้นซ่อนเร้นอยู่ภายใน

วันหนึ่ง ก้องไกลเดินทางไปที่ตลาดเพียงลำพัง ในขณะที่กำลังเดินเพลิน ๆ อยู่นั่นเอง ก็ได้ยินเสียงของผู้หญิงคนหนึ่งร้องให้ช่วย เสียงของเธอฟังดูแล้วเหมือนจะเจ็บปวดยิ่งนัก ด้วยอุปนิสัยที่ชอบช่วยเหลือผู้อื่นอยู่แล้ว ก้องไกลจึงมีได้รอรี รีบเดินมุ่งหน้าไปทางต้นเสียงนั้นทันที เมื่อเดินไปถึง เขาก็เห็นผู้หญิงคนหนึ่งนอนจมกองเลือดพร้อมทั้งมีมีดปักอยู่ที่ใต้ราวนมข้างซ้าย ก้องไกลตื่นตระหนกตกใจจนแทบทำอะไรไม่ถูก เขาค่อย ๆ เข้าไปหาแล้วประคองร่างเธอรขึ้นมาเบา ๆ ก่อนจะถามขึ้นว่า “เพราะอะไรคุณจึงเป็นอย่างนี้” ก็ได้รับคำตอบจากหล่อนด้วยน้ำเสียงเครือ ๆ ว่า “ฉันถูกแย่งชิงทรัพย์สิน ฉันต่อสู้ขัดขืน ก็เลยเป็นอย่างที่คุณเห็นอยู่ที่นี่แหละ” หล่อนพูดด้วยน้ำเสียงอันอ่อนระหอยโรยแรงต่อไปอีกว่า “คุณช่วยดึงมีดออกจากอกให้ฉันด้วย ฉันเจ็บปวดเหลือเกิน แล้วก็พาฉันไปส่งโรงพยาบาลสิ” ด้วยความลึกลับชื่อก้องไกลจึงรับคำพร้อมทั้งจับที่ด้ามมีดซึ่งปักอยู่ที่อกของหล่อนทันที เขาดึงมีดออกจากอกของหล่อน ทำให้ปากแผลถูกเปิดกว้างยิ่งขึ้น เลือดคลด ๆ เปราะเปื้อน ความร่างกายของก้องไกลเต็มไปด้วยหนวด เขาพยายามจะห้ามเลือดให้หล่อนในขณะที่มีดยังคงคาบมีดของก้องไกลอยู่นั่นเอง ก็มีผู้หญิงวัยกลางคนคนหนึ่งเดินผ่านมาเห็นเหตุการณ์เพียงเท่านั้น ก็ร้องโวยวายขึ้นว่า “ช่วยด้วย ช่วยด้วย มีคนฆ่ากันตาย” ก้องไกล

ยังมีทันได้อธิบายตามความเป็นจริงแม้แต่เพียงข้อความเดียว ผู้ประชาชนในละแวกใกล้เคียงนั้นก็วิ่งเข้ามาประจวบที่ก้องไกลโดยไม่ได้ฟังคำอธิบายหรือเหตุผลแต่อย่างใด เสียงหมัด เท้า เขาคอกสลับกับเสียงร้องขอของก้องไกลอยู่ตลอดเวลา “เดี่ยว...ฟังผมก่อน ๆ ๆ ๆ” เราส่งเสียงร้องโอดโอยด้วยความเจ็บปวดสลับกันไปเป็นระยะ ๆ แต่ผู้คนเหล่านั้นหาได้สนใจต่อเสียงร้องขออันไม่กลับกระหน่ำซ้ำเติมลงไปอย่างเอาจริง เหมือนโกรธแค้นเขามาสักร้อยชาติพันชาติก็ไม่ปาน เวลาผ่านไปไม่นานนักเสียงของก้องไกลก็เงียบหายไปพร้อมทั้งล้มฟุบลงแน่นิ่งอยู่ตรงนั้นนั่นเอง ร่างกายของเขาไหลไปด้วยเลือดมรดกแล้วนำมาสมเพทเวทนายิ่งนัก แต่ผู้คนเหล่านั้นหาได้สนใจในตัวเขาไม่ เขาทนพิษความเจ็บปวดต่อไปไม่มีไหวก็ขาดใจตาย หนึ่งในประชาชนกลุ่มนั้นเข้าไปประคองร่างของหญิงสาวที่ถูกแทงแล้วก็ถามว่า “เขาทำอะไรคุณบ้าง ?” ก็ได้คำตอบด้วยน้ำเสียงอันสั้นเครือว่า “เขาไม่ได้ทำอะไรดิฉันหรอกค่ะ เขาช่วยเหลือดิฉันต่างหาก” เมื่อหล่อนพูดจบกลุ่มประชาชนก็อุทานขึ้นพร้อม ๆ กันว่า “หา...เขาไม่ได้ทำอะไรคุณ” กว่าจะรู้ว่าอะไรเป็นอะไร ก็สายเกินแก้เสียแล้ว ก้องไกลถูกกลุ่มประชาชนพิพากษาว่า “เป็นผู้ร้าย” แล้วเขาก็ถูกลงโทษประหารชีวิต โดยที่ไม่มีโอกาสแม้แต่จะอุทธรณ์หรือคำร้องขอแต่อย่างใด ใครเล่าจะเป็นผู้รับผิดชอบในความผิดพลาดครั้งนี้ จะมีใครบ้างไหมที่กล้าก้าวเท้าออกมา แล้วยื่นประกาศต่อหน้าสาธารณชนว่า “ผมเป็นคนฆ่าเขา ผมเป็นคนฆ่าเขา”

ก้องไกลผู้มีแต่ให้กับให้ต่อล้งคนมาตลอด ต้องเอาชีวิตมาล้งเวรบาทาจนสิ้นชีพวายปรารภ แค่เพียงเพราะ “คำพิพากษา” ที่คนกลุ่มหนึ่งยึดเย็ดให้ อย่างหลีกเลี่ยงเสียไม่ได้

ข้าพเจ้าเคยเห็นสุนัขตัวหนึ่งมันวิ่งผ่านฝูงชนไปแล้วก็มีชายหนุ่มวัยคะนองคนหนึ่งคิดอยากจะสนุกขึ้นมา จึงร้องตะโกนออกไปว่า “ช่วยล้งทีเร็ว...ช่วยล้งทีเร็ว...หมาบ้า...หมาบ้าวิ่งไปทางนั้นแล้ว” พวกสตรีและเด็ก ๆ เมื่อได้ยินเช่นนั้น ก็พากันวิ่งแตกตื่นหาที่ที่ตนคิดว่าปลอดภัยหลบซ่อน ส่วนพวกผู้ชายตั้งแต่วัยหนุ่มจนถึงวัยกลางคนนับได้ร่วมสิบ บ้างก็ไล่มีด บ้างก็ไล่ขวาน บ้างก็ไล่ก้อนไม้ ต่างก็พากันวิ่งกรูเข้าไปที่สุนัขโคร่ำตัวนั้น แล้วก็พากันกระหน่ำตีมันอย่างจงเกลียดจงชังเพราะทุกคนลงความเห็นว่าเป็นบ้า” มันจึงจบชีวิตลงอย่างน่าอนาใจ ทั้ง ๆ ที่มีมันไม่ได้เป็นอย่างที่เขาวัวแต่มันก็เป็น “คำพิพากษา” จากศาลเตี้ยที่ได้ฟังองและลงความเห็นไปว่า “จะต้องล่ามัน” มันจึงตายกลายเป็นหมาข้างถนนในที่สุด

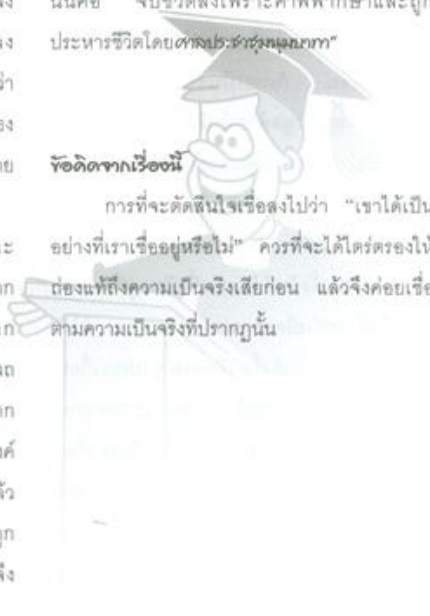
ยังมีอีกอุทาหรณ์หนึ่งที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ซึ่งข้าพเจ้าได้ศึกษาเล่าเรียนมาจากพระธรรมบท นั่นก็คือ “เรื่องของอุบาสกผู้ประพฤติดุกรรม” อุบาสกนี้เป็นผู้รักษาศีลอุโบสถและฟังธรรมเป็นประจำ เขามีวันหนึ่ง หลังจากที่ได้ปฏิบัติและฟังธรรมมาทั้งคืน ก็มีความประสงค์จะล้างหน้า จึงเดินไปสู่ฟ้าน้ำ เมื่อไปถึงฟ้าน้ำแล้วก็เหลือบไปเห็นห่อสิ่งของห่อหนึ่ง ซึ่งพวกโจรถูกเจ้าของทรัพย์ติดตามมาแล้วทิ้งเอาไว้ อุบาสกจึง

หยิบขึ้นมาดูด้วยความสงสัยว่าของใครหนอ ในขณะเดียวกันนั้น พวกเจ้าของทรัพย์ซึ่งละกตามรอยโจรมา ก็มาถึงที่ตรงนั้นพอดี เห็นห่อสิ่งของของตนอยู่ที่อุบาสก ก็พากันลงความเห็นว่าเป็นโจร” จึงพากันรวมประชาทัณฑ์จนอุบาสกนั้นสิ้นใจตายเขานอนตายจมเปลือกตมอยู่ที่ฟ้าน้ำนั่นเอง

ในเรื่องนี้พระลัมมาลัมพุทธเจ้าทรงพยากรณ์ไว้ว่า “ที่อุบาสกนี้เป็นเช่นนี้ก็เพราะผลกรรมเก่าที่เคยทำไว้แต่ชาติปางก่อน” สำหรับเรื่องของก้องไกล และเจ้าสุนัขโคร่ำตัวนั้น ก็คงจะมีชะตากรรมไม่แตกต่างจากอุบาสกผู้นี้อย่างแน่นอน เพราะทั้งสามชีวิตต้องจบชีวิตลงด้วยเหตุอันเดียวกัน นั่นคือ “จบชีวิตลงเพราะคำพิพากษาและถูกประหารชีวิตโดย *ศาลเตี้ย*”

ข้อคิดจากเรื่องนี้

การที่จะตัดสินใจเชื่อสิ่งไปว่า “เขาได้เป็นอย่างที่เราเชื่อหรือไม่” ควรที่จะได้ใคร่ตรองให้ต้องแท้ถึงความเป็นจริงเสียก่อน แล้วจึงค่อยเชื่อตามความเป็นจริงที่ปรากฏนั้น

กวีบารายณ์

บิรรมะขณะแล้วคิ

๑. จะเมตตา ปราธณาตีได้ต้องชนะความโกรธ อามาท พยายาม
๒. จะเสียสละช่วยเหลือใครได้ต้องชนะความตระหนี่ที่เหนียว
๓. จะพูดจาน่าเชื่อถือมีสำจะ ต้องชนะความโกหก ทลอกลวง เพื่อเจ้า กลับกลอก
๔. ร่างกายจะแข็งแรง ต้องชนะโรคร้ายที่เบียดเบียน
๕. จะเป็นเศรษฐีต้องชนะความขี้เกียจสุรุ่ยสุร่ายฟุ้งเฟ้อ
๖. จะเป็นคนดี ต้องชนะความชั่ว
๗. จะเข้มแข็งต้องชนะความอ่อนแอ
๘. จะอ่อนโยนต้องชนะความแข็งกระด้าง
๙. จะหมดเวรหมดกรรม ต้องชนะอามาทพยายาม
๑๐. จะมีสุข ต้องชนะทุกข์

สรุปเป็นกลอนสองใจ...

ชนะโกรธด้วยความไม่โกรธ

ชนะคนโหดด้วยเมตตา

ชนะคนร้ายด้วยดี

ชนะตระหนี่ด้วยให้

ชนะเหลวไหลด้วยจริง

ปรีศนาธรรม - คำพังเพย
พระครูวิจิตรธรรมโกศล

ใบสมัครสมาชิกวารสารนารายณ์

ชื่อ.....นามสกุล.....จายา.....

วัด.....บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....

ซอย.....ถนน.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

มีความประสงค์จะสมัครเป็นสมาชิกวารสารนารายณ์ประเภท.....ปี.....

(อัตราค่าสมัครหนึ่งปี ๔ ฉบับ ๑๐๐ บาท พร้อมค่าส่ง) โดยเริ่มเป็นสมาชิก

ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ถึง

ฉบับที่.....เดือน.....พ.ศ..... พร้อมทั้งได้แนบ

ธนาคติ / ตัวแลกเงิน จำนวน.....บาท สั่งจ่าย ปท. นครราชสีมา

ในนาม หัวหน้ากองบรรณาธิการ : สำนักงานวารสารนารายณ์ มหาวิทยาลัย

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา บ้านหัวถนน ถนนชาติพัฒนา

ตำบลห้วยทะเล อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ๓๐๐๐๐

โทร. (๐๔๔) ๒๕๔๘๔๑ , ๒๔๖๕๖๐

เยาวชนในวชนสามเณรภาคฤดูร้อน

รองอธิการบดี วิทยาลัยพัฒนศรารศาสนา ขอนของที่ระลึกให้พระอธิการ
ผู้สำเร็จแพศยาศศรณบัณฑิตจากวิทยาลัยพัฒนศรารศาสนา

คณะกรรมการ จัดทำวารสารนารายณ์

คณะกรรมการที่ปรึกษา

พระเทพวิสุทธิเมธี
พระราชวิทย์ยาคุณ
พระกิตติธรรมมณี
พระสุธีวิชัยตยาภรณ์

พระธรรมจรรยาภ

พระราชกรปริยัตยาลังการ
พระศรีธรรมภรณ์
พระศีลวราลังการ
พระศรีวิปริยัตินเมธี

บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

นายจ่านงค์ ปู่ผาธา

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

พระมหาเหมือน รูปมงคลโ

กองบรรณาธิการ

พระมหาสุเนตร	สุนัดโ
พระมหาเต็มใจ	ภูวิเมธี
พระมหาเสรี	พุทธกรฤชโ
พระสวาท	ธมฺมโร
พระมหาสุพร	กรฤชธมฺโม
พระมหาบุญมี	ปวโร
ดร.พระมหาอภิชัย	ธมฺมชโย
นายเฉลิม	เจียนทองกลาง
นางมานิต	อัศววีระพัฒน์

ฝ่ายข่าว

พระสมจิต	พุทธวิโย
พระมหาคำภีร์	ภูชิตโ
พระมหาเสรี	พุทธกรฤชโ
พระมหาสุทธนา	นราสโ
พระมหาสุพร	กรฤชธมฺโม
นายประพันธ์	นิกรระโท
นายสุรพงษ์	คงสิทธิ์
นายอัมพร	เจื้อจันทร

ฝ่ายศิลปกรรม

พระอธิการชิต	ตัวโร
นายอัมพร	เจื้อจันทร
นายกิตติพัฒน์	สุวรรณสิรินณี

ฝ่ายธุรการ

นายสุรพงษ์	คงสิทธิ์
นางสาวเรณิกา	ทองอวีภูต

ฝ่ายสมาชิกและประชาสัมพันธ์

นายคม	นิสูงเนิน
นางวาสนา	แก้วสุทธา
นางสาวมุกดา	ตันทุลกนภร์ธ
นางสาวเรณิกา	ทองอวีภูต
นายวีระศักดิ์	ตะโกลกลาง